

RAMUNDER

TSB E 139

A

Aa: Skillingtryck från 1600-talet (=DgFT 28:2; se Jonsson I, s. 611–613). *Ab*: Skillingtryck 1696 (=DgFT 28:3). *Ac*: UUB V 1, fol. 140 r–142 v. Avskrift efter skillingtryck, gjord av okänd hand, sannolikt på 1690-talet. Tryckt i 1500- och 1600-talens visböcker III, s. 427–433. *Ad–f*: Skillingtryck, sannolikt från 1700-talets början (DgFT 28:4–6). *Ag*: SVA 504:1 (Bergshammarvisboken I), s. 231–242. Avskrift efter skillingtryck gjord vid 1700-talets mitt. Tryckt som SF 12. *Ah*: Skillingtryck 1741 (=DgFT 28:7). *Ai–k*: Tre skillingtryck från 1700-talet (=DgFT 28:8–10). *Al*: Skillingtryck 1776 (KB Vitt. sv. vers, Kgl. (Br.), Gust. III 1775). *Am–o*: Skillingtryck 1782, 1787, 1796 (=DgFT 28:11–13). *Ap–s*: Skillingtryck 1801, 1802 (=DgFT 28:14–15), 1802 (UUB Z. U. h. XI:17), 1808 (=DgFT 28:16). *At*: KB Vs 2:1, s. 5–8. Avskrift av skillingtryck, gjord på 1810-talet. *Au*: KB Vs 2:1, s. 89–91. (»Sänd från» Östergötland.) *Avx*: Två skillingtryck från 1841 (=DgFT 28:17–18). Efter texten SF 12. *Ay*: KVHAA F.L. Borgström, Uppteckningar af Folkvisor, s. 44–46. Sannolikt en avskrift efter skillingtryck, gjord vid 1800-talets mitt. *Az*: UUB R 623:2 nr 158. Text meddelad av skolläraren Lars Niclas Boström, Östergarns sn, Gotland (1827–1859). Str. 1 tryckt som Säve nr 158.

Aa

<p>1 RAMund han wore sig en bättre Man/
om han hade bättre Kläder/
Drotningen gaff honom Kläderna ny/
af bast och blaggarne grofwa/
– Tåcke will iag intet haa sade Ramunder/
Tåcke står mig intet braff/
Sade Ramunder til den Unga.</p> <p>2 Fröken hon gaf honom Kläderna ny/
af silke och sammete fijna/
Bast och blaggarn will iagh ey haa
det kan du gie Tienare dina/
– Tåcke wil iag ha/
och tåcke står migh bra/
Sade Ramunder til den Unga.</p> <p>3 Ramunder gick sig i stugan in/
Alt der de skraddare såtte/
Hörstu skraddare hwad iag säger dig/
wil tu göra Ramunder kläder
– hwarföre icke det sade skraddaren/
då gör du mycket wäl/
Sade Ramunder til den Unga.</p> <p>4 Femtijo alnar til byxetyg/
och femton til byxeremar/</p> | <p>detta skal du wäl giöra mig starckt/
om du skal kläderna sömma/
– detta är mig nästan trångt/
Jag får intet stiga min gång/
sade Ramunder til den Unga.</p> <p>5 Ramunder tackla til skieppen siu/
med tamp och uthskurne flaggor/
så seglad han sig öfwer saltan Siö/
Alt in uppå Jättarnes lande/
– nu är wij komne här/
föruthan stort beswär/
sade Ramunder til den Unga.</p> <p>6 Ramunder gick sig wid salta siöstrand/
der fick han see siu Jättar stånda/
Tar iag Ramunder på min minste hand/
Jag kastar honom öfwer Träen långa/
– det är intet allenast du/
kom j man alla siu/
sade Ramunder til den Unga.</p> <p>7 Ramunder tog til sitt swärd/
den han kalla dymlingen dyra/
Der högg han alla siuu Jättar ihial/
at blodet rann dem til döda/</p> |
|---|---|

- Der liggia j alla siuu/
Läll står iag här änn
sade Ramunder til den Unga.
- 8 Ramunder gick sig bättre fram/
der fick han see stora Jättan stånda/
Femtijo alnar war han bred/
och hundrade war han långer/
– har du lust at hårdra mig
sade Ramunder til den Unga.
- 9 Kära Ramunder du lät mig lefwa/
och gör mig alsingen skada/
siuu tunnor gull will iag dig gifwa/
och uti klareste wijnet bada/
– den ottonde slincker med/
du får ändå intet lefwa/
sade Ramunder til den Unga.
- 10 Första tag the togo ihoop/
the togo i hoop med Händer/
Ramunder nappa i Jättens skägg/
at Köttet låssna från Tänder/
– illa grijnar du sade Ramunder
illa seer du uth/
sade Ramunder til den Unga.
- 11 Andra tag the togo i hoop/
de togo i hoop med wrede/
det stora blå Berget the stodo uppå/
de trampade neder i Lere/
– dät är en hårdan Leek sade Jätten/
det är nu nyss begynt/
sade Ramunder til den Unga.
- 12 Ramunder nappa til sitt stora swärd/
det han kalla dymlingen dyra/
så hugger han Jättens Hufwud af/
det mäste fyra par Oxar årkar röra/
– Jag mente det skulle intet nappa/
det nappa lijkwäl/
sade Ramunder til den Unga.
- 13 Ramunder gick sig i berget in/
der alla små trällen sätte/
Alla små trällen i bärget satt/
De mände för Ramunder gråta/
– Gråter du för mey/
Jag log aldrig åth dey
Sade Ramunder til den Unga.
- 14 Ramunder raskad och slog omkring/
Alt som en rasker hiälte/
Alla trällen han kiörde i ring/
Och dem til jorden nedfälte/
– Här inne rår nu iag sade Rammunder/
Det faller mig så wäl i lag/
Sade Rammunder til den Unga.
- 15 Ramunder steg sig i skieppet in/
det braka i hwarie wrånge/
Alla Båsmän i skieppet war/
de tänckte det skulle förgånga/
– wij förgås intet här/
wij segla lijka wäl/
Sade Ramunder til den Unga.
- 16 Ramunder lastad till skieppen siuu/
med gull och ädle stenar/
och Ramunder segla alt öfwer den siö/
och in på Keysarens Lande/
– nu är wij komne här/
Nu ha wij bättre lärdt/
sade Ramunder til den Unga.
- 17 Ramunder kasta sitt ankar på grund/
och bryggan på snöhwhitan sande/
det war Ramunder första man
som uppå landet mon springa/
– Wåga icke fleer/
Wåga intet mehr/
sade Ramunder til den Unga.
- 18 Ramunder gick sig på bångården in/
Der de lekte bäll och gulltärning/
Alla förskräcktes för Ramunders skinn/
och för hans grymma gebärder/
– Wacker leek hafwen j sade Ramunder/
Får iag leka med/
sade Ramunder til den Unga.
- 19 Keysaren uth genom Fönstret såg/
Med ånger och sorgfullt mode/
Hwad äret för en kiämpe uppå wår gård/
Som är uprunnen så stor/
– Det är nu allredan tijd
Jag har nu lust at hårdra dig
sade Ramunder til Keysaren.
- 20 Ramunder slog sina händer i hoop/
at husen de skakad och ristes/
Hwad hafwer iag så illa giordt/
at iag hos dig ey kan wistas/
– kom du nehr til mey / sade Ramunder/
iag har lust at leka med dey/
Sade Ramunder til den Unga.
- 21 Ramunder slog på sitt skiöna swärd
at jorden hon skungad och ristas/
foglarna dånad och föllo till mark/
Som förra sunge på qwiste/
– Rät nu blir iag wred / sade Ramunder/
Kommer du icke ned/
Sade Ramunder til den Unga.
- 22 Ramunder gick sig til dören in/
Med ifrigt sinn och mod/

- Jagh skal nu gå in i Salen tin/
Fast Järn och stål är emot/
– Achta tig grant / sade Ramunder/
här blir en hårdan Kamp/
sade Ramunder til den Unga.
- 23 Ramunder tog i dören med krafft/
At heela muren han remnad/
Fönster och dörar uhr Wäggen språng/
och stenarne ramlade neder/
– Sägstu iag slapp inn / sade Ramunder/
Nu gäller det påsen din/
sade Ramunder til den Unga.
- 24 Kära Ramunder du lät mig lefwa/
Jag såg än aldrig din lijke/
Min yngsta dotter wil iag dig gifwa/
och helften af mitt Rijke/

– Det äger iag allaren / sade Ramunder/
du får intet lefwa ändå/
sade Ramunder til den Unga.

- 25 Ramunder nappa sitt stora swärd/
Det han kalla dymlingen dyra/
Så högg han Keysarens hufwud af/
at det flög fämton spanske mijler/
– iag mente det skulle intet nappa / sade Ramunder/
Det nappa lijkawäl/
Sade Ramunder til den Unga.

Anmärkning

Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1, 19, 25, markerad (förkortad) i övriga strofer.

- 1:3 Kläderna tr. Klädern
7:2 dymlingen tr. dymligen

Ab–z

Avvikelser från Aa i Ab–z

Genomgående: Ramunder: Råmunder z

Omkvädet, alla strofer, tredje raden: til saknas e–h, m–r, v–z, Unga: unge vx

str. 1: andra raden saknas c; iag: ja y; intet saknas (båda ställena) il, ej st, inte v–z; det andra Tåcke: Tåcka vx, Tåcket z; braff: bra m–s, u, v–z; Unga: unge c

str. 2: första raden saknas, i stället står Sade Ramunder m–r; Tåcke: tåckett cz; första raden avslutas med Sade Ramunder (z: Råmunder) eghyz, Sad Ramunder f; andra raden saknas vx; och tåcke: och tåckett c, Tåcke et, Tåcket z; migh: mej u; bra: braf c, intet bra m–r

str. 3: hwarföre: Hwarför' efhmnqrtuz; icke: inte z; då: Då så egh, u–y

str. 4: mig: mej u; första raden avslutas med sade Ramunder (z: Råmunder) v–z; intet: icke ou, inte yz; stiga: stiga i j; gång: gilla gång m–r

str. 5: är: äro vxy; komne: komene c, komna ilst, v–x; första raden avslutas med sade Ramunder v–z

str. 6: intet: icke cu, inte z; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; kom j man alla: komen ale c, kom hit alla ilst, kommen alla u, Kom hit I alla z

str. 7: liggia: ligga d–j, l–u, yz, ligger vx; j saknas c, i nu u; siuu: sina t; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; Läll: Dock vx, Ill z; änn: ännu c–h, l–z

str. 8: at saknas bijkilstz; hårdra: handla med s, hårdras med u, hårda med z; första raden avslu-

tas med sade Ramunder vxy; den i övriga vari- anter felande andra raden: Jag tör wäl bida tig e–h, m–r, v–y, z (inom parentes)

str. 9: slincker: sjunker t; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; andra raden: Du får intet/inte lefwa för det sz; ändå placerat sist i raden u; intet: inte tyz

str. 10: grijnar: grina ilt; Sade Ramunder saknas i första raden eghz; sade: sad' u (första raden); illa: wärre e–h, m–r, v–y

str. 11: hårdan: hårder uv; Jätten: Jättaren z; det: Den v–y

str. 12: skulle intet: skulle intte cuy, skole intet i, skull intet j, inte skulle z; det första nappa: ta u; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; det andra nappa: napp i; lijkwäl: lijkawäl bc, e–k, m–s, u, x–z

str. 13: du: ej e–h, m–r, v–y; mey: mig dz; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; åth: för ilstz; dey: dig dz

str. 14: rår nu: rår b, i–l, st, råder nu c, råder z, nu placerat efter jag u; sade: sagde (första raden) t; sade Rammunder saknas (första raden) e–h, m–r; så saknas t

str. 15: förgås: förgås nu e–h, m–r, v–y; intet: icke s–u, z, inte y; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; segla: segle qr; lijka wäl: likwäl ilt

str. 16: är: äre du; komne: komna ilst; första raden avslutas med sade Ramunder v–z; bättre: bätter c, dätte d

str. 17: det första Wåga: wåg c; icke fleer: intet

- fler *tu*; första raden avslutas med sade Ramunder
v-z; intet mehr: icke mer *ef, m-r, z*, inte mer *y*
str. 18: hafven *j*: är det *e-h, m-r, v-y*, hafven
ni *t*; leka: leckia *c*, ej leka *v*
str. 19: allredan *tijd*: rede *c*, allaredan *tid gk,*
m-r, v-z, all redan *jag u*; första raden avslutas
med Sade Ramunder *e-h, m-r, x-z*; andra ra-
den: har du lust att hårdras med mej *u*; har nu:
har *e-i, l-t, v-z*; hårdra dig: hårdras nog *c*; tred-
je raden: sade Ramunder den unge *vx*; Keysa-
ren: den unga Kejsaren *u*
str. 20: nehr: nu mer *iz*, nu ner *jls*; mey: mig
dquz, meg *r*; sade Ramunder och andra raden
saknas *c*; leka: hårdras *u*; dey: dig *dz*
str. 22: tig: tig man *e-h, m-r, v-z*, dig nu *u*;
blir: blifwer *i-l, st*; hårdan: hårder *cu*, hård *i-l,*
st
str. 23: Sågstu: Såg du *vx*; det: det på *f, m-r,*
saknas *uz*; Ramunder: ramunde (tredje raden) *c*
str. 24, rad 1 och 2: Det tar jag när jag wil, Sa-
de Ramunder, Din Dotter också til *e-h, m-r,*
v-y
str. 24: allaren: nu allaredan *d*, allaredan *cuz*;
intet: inte *uz*
str. 25: mente: tänkte *z*; skulle: skull' *e-h, m-r,*
vx, placerat efter inte *z*; intet: inte *syz*; det
andra nappa: nappar *c*; lijkawäl: liickia uäll *c*,
likwäl *d*, ganska väl *u*; Unga: unge *ilt*
- 1:1 RAMund: Ramunder *d-h, m-s, u-x*; han saknas
tz; wore: var *u*; bättre: bättare *z*; Man: mand *c*
- 1:2 bättre: bättare *z*
- 1:3 Kläderna: klläder *cu*, klädren *d*, kläderne *eghy*
- 1:4 blaggarne: Blaggarnet *ilstu*, blårgarnet *z*
- 2:1 hon saknas *u*; Kläderna: Kläder *u*, kläderne *y*
- 2:2 sammete: samett *cvx*, Sammetet *ilst*
- 2:3 blaggarn: blårgarn *z*; ey: intet *o*, inte *z*
- 2:4 saknas *m-r*
- 2:4 Tienare: tiänarene *c*, Tienarne *bikluz*, tjenarna *t*
- 3:1 gick: geck *u*; sig *i*: seg *i c*, uti *efh, m-r*; stugan:
Staden *ilst*
- 3:2 Alt der: thär *u*, Der alla *z*; sätte: såto *efh, m-r, z*,
satte *i*, sutto *j*, sutte *kl, s-x*
- 3:3 Hörstu: hörestw *c*, Hör du *ejkno, u-x, z*; säger
dig: dig säga vill *t*
- 3:4 wil: Wilt *m, p-r*; Ramunder: ramunde *c*, mig *u*
- 4:1 Femtijo alnar: Femti alen *z*; byxetyg: böxetyg *de*
- 4:2 femton: femtan *z*; byxeremar: böxeremar *de*,
byxe-remmar *f, m-r, t-x, z*
- 4:3 wäl saknas *ilstz, placerat närmast före* starckt
u; mig: mycket *sz*; starckt: startt *c*, starck *ilnost*
- 4:4 skal: skalt *j*, skulle *z*; sömma: söma *ce*
- 5:1 Ramunder: Ramund *i-l*; tackla: tackllar *c*, tack-
lade *ilst*; tacklad' *z*; til: ut *iklstz*; skieppen: ske-
pen *c*; siu: Sin *f, m-r, t*
- 5:2 tamp: Hamp *iklstz*; uthskurne: utslagne *ilst*, ut-
skurna *u-x*, utslagna *z*; flaggor: flagger *vx*
- 5:3 seglad: segla *cu*, seglade *d-h, m-r, v-y*, seglar
ilstz; sig saknas *u*; öfwer: öfwer thed *c*
- 5:4 uppå: på *il, s-u, z*; Jättarnes: Jättarnas *bks*, iät-
nas *c*, Jätternas *ilt*, Jättornas *j*, Jättarens *z*; lan-
de: land *vx*
- 6:1 Ramunder: Ramunder han *t*; gick: geck *u*; salta:
saltan *b, i-l, ostz*
- 6:2 siu: sina *ilt*; Jättar: hiältar *bc, i-l, s-u*
- 6:3 Tar iag: iagh tar *cz*; min saknas *c*; minste:
minsta *e-h, jk, m-z*
- 6:4 saknas *d*
- 6:4 Jag: Och *e-h, v-y*, Så jag *m-r*; öfwer: mott *c*,
emot *u*; Träen långa: stånga *e-h, m-r, v-y*, Trä-
den långa *l*, trän långa *u*, träri det långa *z*
- 7:1 Ramunder: Ramunder han *e-h, m-r, v-z*
- 7:2 den: Det *e-z*; kalla: kaller *c*, kallar *t*, kallade *u*,
kallad *z*
- 7:3 Der: Der med *d*, Då *u*; han saknas *c*; alla: alle *j*;
siu Jättar: siu Jältar *bc*, sin Hieltar *i*, sju Hjel-
tar *j-l, su*, sina Hjältar *t*; ihial: ihäll *ct*, så *e-h,*
m-r, v-y
- 7:4 dem: honom *il*
- 8:1 Ramunder: Ramunder han *t*; gick: går *ilstz*,
geck *u*
- 8:2 see: sij *k*; stora: store *c*; Jättan: Jätten *b, d-z*
- 8:3 Femtijo: Femton *sz*
- 8:4 hundrade: hunrade *c*, hundra *jy*; långer: lång *b*,
i-l, t
- 9:1 Kära: Käre *d-f, h, m-r, u-x*; du saknas *il, s-u*,
z; lät: låt *l, v-z*, lätt *ct*; lefwa: få lefwa *u*
- 9:3 tunnor: tuner *c*; gull: gulld *c, e-h, m-r, u-z*;
will iag dig gifwa: det vill jag gifwa dig *z*
- 9:4 klareste: klaraste *bd, i-x*, klaresta *e-g, y*, klara
z; wijnet: win *vx*
- 10:1 tag: tack *c*, taget *f, m-r*, tak *z*
- 10:3 Ramunder: Ramunder han *t*; nappa: nappar *c*,
nappade *t*; Jättens: jätans *c*
- 10:4 Köttet: Köttet det *ilstvxz*; låssna: låsnar *c*; från:
frå *o*
- 11:1 tag: tack *c*, slaget *m-p, r*, taget *qvx*, tak *z*
- 11:3 det: ded *c*; stodo: stode *cghy*
- 11:4 i Lere: illeder *c*, i lera *j, u-y*, leret *z*
- 12:1 nappa: nappar *c*; til saknas *ilstz*; stora: dyra *ilstz*
- 12:2 kalla: kallar *ilt*
- 12:3 hugger: högg *du*; Jättens: jätans *z c*
- 12:4 det kunde fyra par Oxar knapt röra *d*
- 12:4 måste: mästa *c, e-h, m-x, z*, måste *iy*; årkar: or-
ka *c, e-h, m-r, u-z*; röra: dra *f*, köra *y*
- 13:2 små: sin *t*; trällen: Jättar *q*; sätte: satt *c*, sutte *d*,
såte *o*, såtto *st*, såto *uz*, sutto *vx*
- 13:3 trällen: Jättar *q*; bärget: Bergen *u*; satt: sätte *efh,*
m-r

- 13:4 månde: måste *cz*
 14:1 raskad: raskar *c*, raskade *ilst*, raska *u*, ruskade *z*;
 slog: slog sig *z*
 14:2 rasker: raker *c*
 14:3 Alla: Alla små *e-h, j, m-r, u-y*; trållen: Jättar *q*;
 ring: räng *z*
 14:4 til: åt *z*; nedfälte: nedfælde *cotvxz*, nedfält *f*
 15:1 steg: stiger *c*; sig *saknas bc, i-l, s-u, yz*
 15:2 braka: brackiar *c*; wrånge: wrånge *e-h, m-r, u,*
v-y, vrånge z
 15:3 Båsmän: båsmännen *c*, Båtmän *ghj, l-s, v-z,*
 Båtsmännen *u*
 15:4 tänckte: mente *c*; det: thed *c*, de *m-r*; förgånga:
 sönder gånga *c*, förgånge *s*
 16:1 Ramunder steg sig i Skeppen Sju, *f*, Ramunder
 hasta til Skepparen sin *ilst*, Råmunder hastad'
 till Skepparen sin *z*
 16:1 lastad till: laskaa till *cu*, lasta de *j*, lastade *m-r,*
 hasta *s*; skieppen siuu: Skepparen sin *s*
 16:2 gull: guld *efh, m-o, qrtuz*; ädle: ädla *egij, l-y,*
 ädela *z*
 16:3 Ramunder segla: ramunde seglar *c*, Råmunder
 seglade *z*
 16:4 och: Allt *x*; Keysarens: kiesarens *c*; Lande: land
vx
 17:1 kasta: kastar *ct*; sitt: sin *o*
 17:2 bryggan: brygian *c*, Brynian *j*; snöhwit:
 snöwit *c*, snövita *tz*; sande: Sand *e-h, m-r, u-y,*
 sanden *z*
 17:3 första: den första *z*
 17:4 mon: månd *e-h, j, m-r, u-z*
 18:1 sig *saknas u*; bärgården: Borggården *e-h, j,*
n-s, u-z
 18:2 Der *saknas no*; lekte: lekett *c*; gulltärning:
 guldtärning *z*
 18:3 Ramunders skinn: ramundes skind *c*, Råmun-
 ders sken *z*
 18:4 gebärder: geborder *c*, gebörder *efhj, m-r,* Ge-
 bärderi *t*, gebyrder *u*
 19:1 genom: gönom *c*; Fönstret: fönsteret *t*
 19:2 ånger: ångerst *c*; sorgfult: sorgfult *f, m-r, z,*
 sorgfull *ils*; mode: mod *c*
 19:3 äret: är *efh, m-r, u*, är det *vx*; en *saknas u*
 19:4 stor: storer *m-o*, store *z*
 20:1 sina: sin' *z*
 20:2 skakad: skackade *c*, skakas *eu*, skakade *f, m-r;*
 och *saknas t*; ristes: ristas *cjz*, restes *t*
 20:4 dig: degh *c*, Eder *z*; ey *placerat före* hos *tu*
 21:2 At Folkena darra och restes (restas *t*) *ilt*, At Fol-
 kena darra och ristes *jks*, Att folken darra' och
 ristas *z*
 21:2 skungad: skungar *c*, gungad *e-h, m-r, v-y,*
 skunga *u*; ristas: ristes *b-h, m-r, u-y*
 21:3 foglarna dånad: fogllar dånas *c*, Foglarna dāna
j, Foglar dånad' *u*, Fåglarne dånad' *vz*
 21:4 Som förr sjungo uppå alla quistar *z*
 21:4 förra: förut *vx*; sunge: sungo *beiklsuy*, siunge
dfh, qr, sjungo *jmnptvx*, sjungde *o*; qwiste: ku-
 este *c*, qvistar *u-x*
 22:1 gick: går *z*; dören: dörren *e, m-z*
 22:2 ifrigt: ifrit *c*, sinn: sinne *cluz*; mod: mode *tz*
 22:3 nu *saknas z*; gå *saknas cu*; in *saknas su*
 22:4 Järn och stähl: stål och järn *y*; är: äro *vx*; emot:
 emote *t*
 23:1 i: uti *l*; dören: dörrar *v*, dörren *ei, l-n, p-z*
 23:2 han: hon *ik, saknas t*; remnad: remnade *c*, rem-
 na *j*
 23:1-2 Så att dörrar ur muren sprack, och stenar rullade
 neder, *u*
 23:3 dörrar: dörrar *emn, p-t, v-z*; Wäggen: uägian *c*,
 vägen *y*; språng: sprang *bijltvx*, sprack *m-o*
 23:4 stenarne: stenarna *ef, h-j, l-t*, muren *z*; neder:
 nider *c*
 24:1 Kära: Käre *d-h, j, m-r, u-y*; du *saknas yz*; lät:
 lätt *bct*, lät *vx*; lefwa: liefua *c*, få lefva *uy*
 24:2 Jag: Ja *d*; än *saknas uz*
 24:3 yngsta: yngsste *c*; dig *saknas s, placerat efter*
 gifva *z*
 24:4 helften af: hälftan utt af *c*
 25:1 nappa: napar till *c*, nappa til *e-h, m-r, u-y,* nap-
 par *t*; swärd: swär *t*
 25:2 Det: som *y*; kalla: kaller *c*, kallad *dz*, kallar *ilst*;
 dyra: dyre *y*
 25:3 Keysarens: kiesarens *z*
 25:4 det: ded *c*; flög: flög i *c*, flög bort *sz*; spanske
 mijler: spanska miilar *ceg, p-r, u-y*, Spanska
 miler *fh, m-o*, alnar bort *iklt*, alnar *j*, mila *s*,
 femton milar *z*

Anmärkning

Ab:

Str. 25 av misstag numrerad 15. Omkvädet, sista raden återgiven som i Aa.

Omkvädet, str. 20: at tr. at at

Ac:

Omkvädet, sista raden utskrivna i str. 1, 3-6, 8, 9, 11, 14, 15, 19-21, 23-25, saknas i str. 17, förkortad i övriga strofer.

Omkvädet, str. 1: unga otydligt, ev. unge; efter andra raden följer ytterligare en rad: dhet tienar intet mig sa Ra[m]under dhen unge

str. 3: skrädaren ms skrädare vid margen

str. 6: unga slutbokstaven osäker

str. 12: skulle ms kulle; det första nappa ms napp

str. 19: jag ms jgg; Keysaren ms Kysaren

str. 24: allaredan ms allareda vid margen

2:1 Fröken ms För öken

6:1 siö strand ms sio strand

7:2 dymlingen ms dymligen

13:2 alla ms ev. alle

13:3 bärgett *ms* bägett
 17:2 på tillskrivet över raden
 18:1 bährgården *ms* ev. bählgården
 19:1 Keysaren *ms* Kyszaren
 20:3 iagh *ms* igh
 21:3 fogllar *ms* fglar
 23:3 wr dubbelskrivet
 23:4 ramlade *ms* rmlade
 Ad:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Aa.
 21:4 siunge kustod på föregående sida sunge
 Ae:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1 och 25, markerad i övriga strofer.
 Af:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1–5, 13, 25, markerad i övriga strofer.
 Ag:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Ae.
 Ah:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Ae.
 11:3 stode kustod på föregående sida stodo
 Ai:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1, 11, 19, 25, markerad i övriga strofer.
 Omkvädet: unga str. 25 Unge
 18:3 Ramunders *tr.* Ramunder
 Aj:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Aa. Trycket har textförlust:
 3:1 g[lick] i [stugan]
 Ak:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1, 11, 14, 19, 25, markerad i övriga strofer.
 Al:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Ai.
 Omkvädet: unga str. 25 unge
 Am:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1–5, 7–9, 11, 22, 25, markerad i övriga strofer.
 An:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1–5, 7–9, 11, 13, 22, 24, 25, markerad i övriga strofer.
 Ao:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Af.
 Ap:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Am.

Aq:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1–5, 7–9, 11, 14–16, 22, 25, förkortad i övriga strofer.
 Ar:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Aq.
 Omkvädet i str. 7: ligga *tr.* liggga
 As:
 Omkvädet, sista raden återgiven i str. 1, 19, 25, markerad i övriga strofer utom str. 24, där det helt saknas.
 At:
 Omkvädet, sista raden utskriven i str. 1, 11, 13, 19, 25, markerad i övriga strofer (utom str. 24 där det saknas).
 Omkvädet, str. 5: För i Förutan tillskrivet över raden
 3:4, 4:3 . gjöra *ms* gjöra
 5:1 även skriven att vara 4:1 men där struken
 19:1 fönsteret *ms* fonsteret
 20:4 ej tillskrivet över raden
 21:1 slog *ms* skog
 21:4 förra *ms* forra
 23:1 Dörren *ms* Dorren
 23:3 Dörrar *ms* Dörrar
 Au:
 Omkvädet, sista raden utskriven i str. 1, 2, 8, 19, markerad i övriga strofer.
 Av:
 Omkvädet, sista raden återgiven i alla strofer.
 Omkvädet i str. 23: in *tr.* in i
 5:1 skeppen *tr.* skpeen
 10:4 lossna *tr.* lossga
 18:3 förskräcktes *tr.* färskräcktes
 20:3 jag *tr.* jeg
 Ax:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Av.
 Ay:
 Omkvädet, sista raden återgiven som i Ae. Str. 5 överhoppad men tillskriven i margin.
 Omkvädet, första raden: sade Ramunder med undantag för str. 8 ej utskrivet, i alla övriga förekommande fall markerat med etc
 11:3 uppå *ms* uppa
 14:3 före nedfälte står fälte överstruket
 Az:
 Omkvädet, sista raden utskriven i str. 1–4, 25, markerad i övriga strofer.
 Omkvädet, första raden: sade Råmunder utskrivet i str. 2, 4, 25, markerat i övriga strofer.

B

KB S 163 (Drake) nr 129. Östergötland. Upptecknad på 1810-talet eller ev. något senare (senast 1834). Tryckt som SF 12, mel.

Ramunder han vore sig en bät - tre man.

om han hade bät - tre kläder!

->Täcke vill jag intef hä", sade Ramunder.

>Täcke står mig inte bra", sade Ramunder den unga.

- 1 Ramunder han vore sig en bättre man,
 om han hade bättre kläder!
 ->Täcke vill jag intef hä», sade Ramunder,
 »Täcke står mig inte bra», sade Ramunder den unga.

C

KB S 163 (Drake) nr 130. Okänd proveniens. Upptecknad på 1810-talet eller ev. något senare (senast 1834). Tryckt som SF 12, variant.

Ramund han vore väl en bättre karl,

om han hade bät - tre klä - der;

- Sådant vill jag intet ha sade Ramund,

för det står mig inte bra, sade Ramund den unge.

- 1 Ramund han vore väl en bättre karl,
om han hade bättre kläder;
– Sådant vill jag intet ha sade Ramund,
för det står mig inte bra, sade Ramund den unge.

Melodianmärkning

T. 6 övre systemet: Återställningstecken utsatt före d¹ och korstecken även före det andra g¹.

T. (7) undre systemet: Återställningstecken utsatt före f.

D

KB S 163 (Drake) nr 134. Okänd proveniens. Upptecknad på 1810-talet eller ev. något senare (senast 1834).

Och Ramunder gick sig på borggården in;

Der de lekte boll och gull = tärning.

11
"Vacker lek är det" sade Ramund;

(12)

16
"Och får jag leka med?" sade Ramunder den unge.

(18)

- 1 Och Ramunder gick sig på borggården in;
Der de lekte boll och gulltärning.
– »Vacker lek är det» sade Ramund;
»Och får jag leka med?» sade Ramunder den unge.

Melodiamärkning

- T. 5 övre systemet: Återställningstecken utsatt före a¹.
T. 11 övre systemet: Återställningstecken utsatt före d¹.
T. (16) undre systemet. Återställningstecken utsatt före a.

E

KB Vs 4, s. 319 (text), KB Vs 3:3 nr 167 (mel.). Småland. Efter »lille Jösse» i Vislanda sn, vilken mindes fragment av visan som »fordom» sjungits av en gammal fiskare från Stubbalycke, Virestads sn. Troligen upptecknad av G. O. Hyllén-Cavallius under andra hälften av 1830-talet eller på 1840-talet. Utskrift gjord av denne.

det första taget de togo ihop
de togo ihopa med händer
så nappade Rammen jätten i skägg
då Köttet det låsar ifrån tänder
-Tvi f-n så illa grinar du sade Ramen
Kömer alla sju sade Ramen till den unga.

- 1 Rammen han slog sina handskar ihop
så att fyrar och murar de darra.
- 2 Det första taget de togo ihop
så hoppa de ihopa med händer
så nappade Rammen jätten i skägg,
så att köttet det lossnar ifrån tänder
– Tvi f–n, så illa grinar du sade Rammen,
»Kommen alla sju» sade Rammen och den unga.
- 3 Det andra taget de togo ihop
de trampade berget i lerja.
- 4 Rammen han tog till sitt svärd
han kallade Dömlingen dyre,
så huggde han jättens hufvud utaf,
så fyra par oxar kunde ej rörat,

Melodiamärkning

Ms skissartat. Klav, taktartsbeteckning och taktindelning saknas. Texten delvis utskriven utan anpassning till mel. Över mel. i ms står: C.dur.

Upptecknarens kommentar: Melodien slarwigt antecknad.

*System 3, textunderlägget: Enstaka stavelser i slutet för-
lorade; här kompletterade enligt textuppteckningen.*

System 4, n. 7–8 (h¹ a¹), textunderlägget: ifran

Textanmärkning

Ms saknar strofnr.

Omkvädet; före så står sä'r Rammen överstruket

F

KVHAA Wiede ks 344. Mogata sn, Östergötland. Upptecknad av L. Chr. Wiede på 1840-talet. Ytterligare tre utskrifter finns: KVHAA Wiede Kämpavisor, opag. [A], [B], [C, endast text].

Ramunder han vore sig en bättre man
Om han hade bättre kläder
Och drottningen gaf honom kläderna ny
Af bast och blaggarn te kläde
-Täcke står mej bra sade Ramund
Täcke faller mig i smak sade Ramund

- 1 Ramunder vore sig en bättre karl
Om han hade bättre kläder
Drottningen gaf honom kläderna ny
Utaf bast och blaggarn te kläde
– »Täcke står mig bra», sade Ramund,
»Täcke faller mig i smak», sade Ramunder den unga.
- 2 Ramunder gick sig i berget till,
Der alla små trollen de sutto,
Och alla de troll som i berget var',

De måste för Ramunder gråta.

– Gråter du för mig, sade Ramund,

Jag gret aldrig för dig, sade Ramunder den unga.

- 3 Ramunder gick sig lite bättre fram,

Der fick han se den stora jätten stånda,

Femtio alnar var han bred,

Och hundra var han långer.

– Har du lust att hårdra mig, sade Ramund

Jag tör fälle bide dig Sade Ramunder den unge.

4 Det första taget de togo ihop,
De togo ihop med händer
Ramunder fattade i jättens skägg
Så köttet det lossnade från tänder
– Illa grinar Du, sade Ramund
Långt värre ser Du ut sade Ramunder den unga

5 Det andra taget de togo ihop
De togo ihop med vrede
Det stora blå berget de stodo uppå
Det trampa de neder i leret
– Det är en hårdan lek sade jätten
Det är nu nyss begyndt sade Ramunder den unga.

Melodianmärkning

Mel. skriven ovanpå en skissartad primäruppteckning, som delvis är läsbar. Taktartsbeteckning saknas, bör vara C. T. 8 och 9 är dock längre.

Övriga utskrifter:

Taktartsbeteckning: C

T. 1, n. 1–3: Ra - munder

T. 1, n. 5–6, textunderlägget: vore

T. 2, n. 4:

T. 5, n. 2–3: g² g²

T. 7, n. 1–2:

T. 8: [A] [B]

T. 9: Med endast ett paustecken.

T. 9, n. 3–4, textunderlägget: Tacke [B]

T. 11: Åttondelspaus tillagd sist i takten.

Textanmärkning

2:2 Der ändrat från Om

Övriga utskrifter:

I Kämpvisor [A] är av str. 3 endast de två första rader-
na samt orden sade Ramund (på båda ställena) utskriv-
na; där har också ytterligare två strofer markerats med
strofnr (6 och 7) och orden sade Ramund (på båda stäl-
lena). Kämpvisor [B] och [C] omfattar endast str. 1.

Omkvädet i [C]: »Sådant vill ja inte ha», sade Ramund
»För det står mig inte bra», sade Ra-
mund den unge.

Omkvädet, alla strofer: sade Ramunder den unga/unge:
Sade Ramund [A], [B]; str. 1: det första mig:

mej [A], [B]; str. 4: ser: sir [A]

1:1 Ramunder: Ramunder han [A], [B], Ramund
han [C]; sig: väl [C]; karl: man [A]

1:3 Drottningen: Och drottningen [A], [B]

1:4 Af bast och blaggarne grofva [C]

1:4 Utaf: Af; kläde: kläder [A], [B]

2:1 Ramunder: Ramunder han [A]

2:3 Och alla de troll: Alla små trollen [A]

3:1 Ramunder: Ramunder han [A]

4:3 Ramunder: Ramunder han [A]; fattade: fatta'
[A]

4:4 lossnade: lossna' [A]

5:4 neder: ned' [A]

G

KVHAA Dybeck, Folk-lore V, s. 254 (text), 271 a (mel.). Närke. Upptecknad av Carl Ulric Hollberg, troligen ca 1850.

Kraftigt.

Det första taget de togo ihop

(4)

4

så togo de tillhoppa med händer.

6

Ra - munder hantog i Jättens långa skägg

8

så köttet det lossa' från tänder.

10

- Vill du leka med mej? sa' Ra - munder.

staccato

13

det kan du väl få. sade Ramunder den unga.

- 1 Ramunder han tjente på Konungens gård
för penningar och välskurna kläder.
[---]
- 2 Det första taget de togo ihop
Så togo de ihopa med händer
Ramunder han tog i Jättens långa skägg
Så köttet det lossa' från tänder
– Vill du leka med mej sa' Ramunder
Det kan du väl få sade Ramunder den unga.

Melodianmärkning

- T. (9) ackompanjemanget: Den andra bågen saknas; jfr t. (5).*
- T. (11) ackompanjemanget: Enstaka staccatotecken ut-satta även över noterna.*

Textanmärkning

Ms saknar strofnr. Efter rad 1:2 står: (fattas) etc.

H

ULMA 41:147, s. 29–33. Efter torparen Petter Svensson, Hagen, Brohyttan, Knista sn, Närke. Upptecknad av Robert Larsson 1898.

- 1 Ramunder han tjänte på kônungens gård
för pännengär och välskurnä kläder
Ramunder feck av drottningen en klänneng så ny
av enträdd och bastet det grova
– Dän klänneng vill jag intet ha, sa Ramunder,
hon passar mig äj bra, sade Ramunder dän unge.
- 2 Ramunder feck av kônungen en klänneng så ny
av selke och siden det fina
femti alnär te böksetyg
å femti te linnengär å remmär
– Dän klänneng va väl trång sa Ramunder,
ja får äj ha min fullä gång, sade Ramunder dän unge.
- 3 Ramunder han lässade skeppena sju
med pännengar och välskurna kläder
så seglar han sig utöver saltäre hav
alt in uti de jättiska läner
– Nu haver ni mäj här, sa Ramunder
förutan allt besvär, sade Ramunder den unge.
- 4 Ramunder han rakade altsammän omkrenge
ja lika säm en stor å starker jätte
Ramunder han motä de små trollen i en reng
och allä te jorden nedfælde,
– Härinne råder ja sa Ramunder,
det faller mäj så väl i lag, sade Ramunder den unge.
- 5 Ramunder drager ut sitt dyrbarä svärd
som han kallä Dymnengen dyrä
så högg han därmed jättarnäs huvud utav
att blodet det rann dem till döda
– Der legger ni nu allä sju, sa Ramunder
män ja står kvar ännu, sade Ramunder den unge.
- 6 Ramunder han gångar litet längre fram
der möter han en stor å starker jätte,
fämti alnär det varder hans längd
å fämtän det varder han breder
– Vill du lekä med mig, sade jättän,
ja derfor ä jä kömmen hit, sade Ramunder den unge.
- 7 De förstä tage di toge ihop
så toge de ihopa med händer
Ramunder fattä tag i jättns längä skägg
att skinne de lössnä från hans täner
– Ja illä grinär du, sa Ramunder,
men värre sir du ut, sade Ramunder den unge.
- 8 De anrä tage di togo ihop
då togo di ihopa med vrede
det stora grä berget de stodo uppä
de trampä di neder i lere
– Det var en hårdan lek, sade jättän,
han ä så nyss begynd sade Ramunder den unge.
- 9 Å kära du Ramunder, du skona mitt liv
du gör mäj ju alls engen skadä
femtän tunner gull det vill jag giva dig
det rödaste vin till att bada
– Den säxtende hon slenker mä
du får äj länger levä här, sade Ramunder den unge.
- 10 Ramunder drager ut sitt dyrbarä svärd
sem han kallä Dymnengen dyrä
så högg han därmed jättns huvud utav
som inte tu par oxär kunde rörä
– Ja trode att de inte skulle ta, sa Ramunder
men dä tog likä bra, sade Ramunder den unge.

Titel: Ramunders visa.

Anmärkning

Ms saknar strofnr. Ms skrivet med landsmålsalfabet men återges här endast i transkription. Av språkliga skäl gjorda ändringar i ms kommenteras ej.
9:4 efter bada står frågetecken

I

Orust, Bohuslän. Upptecknad av Olaus Olsson kring sekelskiftet 1900. *Ia*: Tjörns Hembygdsförening, Olaus Olssons vissaml., lösa blad (bl. 11–12; text), Olaus Olsson, Västsvenska folkvisor (Ny Tids Jultidning 1929; mel.). *Ib*: Tjörns Hembygdsförening, Olaus Olssons vissaml., löst blad. *Ic*: DAG IFGH 889, s. 12.

Ia

Ramund han kasta sitt ankar på land
och draggen på snövita sanden.
Så gångar han sig litet uppå land,
där fick han se sju jättar stånda.
– "Jag träffar er här", sade Ramund,
"nu ligger i snart där", sade Ramund den unge.

- 1 Och Ramund han kastar sitt ankar på land,
och draggen på snövita sanden
så gångar han sig litet uppå land,
der fick han se sju jättar stånda
– Jag träffar er här sade Ramund,
nu ligger i snart der [sade] Ramun den unge
- 2 Ramund han nappade sitt goda svärd,
som han kalla domling den dyre
så högg han de jättarnes hufvud utaf,
så blodet det rann dem till döde
– här ligger i alla sju sade Ramund,
å jag står här ännu sade Ramund den unge
- 3 Ramun han gångar sig längre uppå land,
der fick han se sjelfva jätten stånde.
femtio alnar vore han väl bred,
och hundra vore han väl länge
– lyster det kämpa med mig sad Ramund
så kom hit till mig sade Ramund den unge.
- 4 Kära du min Ramund låt mig vara i fred,
jag gör dig ju alls ingen skade
sju tunnor guld det vill jag gifva dig,
det renaste och klaraste jag hafve
– den åttonde slänger du nog på sade Ramun,
men du får ej lefva ändå sade Ramund den unge
- 5 Det första taget de togo ihop
så togo de hop med vrede
det flinthårda berget de tumlade på,
det trampa de neder i lere
– det var en hård lek sade jätten,
det är väl nyss begynt sade Ramund den unge
- 6 Det andra taget de togo i hop,
så togo de hop med händer
å Ramun han fattar i bergjättens skägg
så köttet lossna från tänder.
– illa grinar du sade Ramun
och värre ser du ut sade Ramun den unge.
- 7 Ramun han nappa sitt goda svärd,
som han kalla domling den dyre
så högg han den kämpes hufvud utaf,
som 15 par oxar ej kunde röre.
– Jag trodde ej det skulle nappat,
men det nappa likaväl sade Ramun den unge

- 8 Ramund han gångar i berget in,
der alla små bergtrollen sute
och alla små bergtroll i berget der satt,
begynte för Ramund att gråde
– grin intet illa åt mig sade Ramun,
jag grina intet åt er sade Ramund den unge.

Textanmärkning

- 1:2 snövita *ms* snovita
3:1 uppå *ms* uppa
3:2 stånde *troligen ändrat från* stånda
4:2 skade *troligen ändrat från* skada
8:2 sute *ändrat från* suto

Ibc

Avvikelser från Ia i Ibc

- Omkvädet, str. 2:* alla: alle *b*; jag: ja *c*
str. 3: lyster: luster *b*; det: dig att; sad: sade
str. 4: den: det *b*; du nog *saknas b*; Ramun: Ramund; men *saknas b*
str. 5, första raden: det: de; *andra raden:* det: den *b*
str. 6, första raden: du: du nu *c*; Ramun: Ramund; *andra raden:* Ramun: Ramund
str. 7: nappat: nappat sade Ramund; Ramun: Ramund
str. 8: grin intet: grän inte *b*; illa *saknas c*; mig: mej *c*; Ramun: Ramund; jag: ja; grina: log *b*; intet: aldrig; er: dig *b*
- 1:1 Och *saknas*; kastar: kasta *b*
1:3 gångar: gungar *b*; uppå: uppåt *b*
1:4 stånda: stånde *b*
2:1 nappade: nappa *b*; goda: gode *b*
2:2 kalla: kallar; domling: dåmlingen *b*
2:3 högg: hugg *b*; de jättarnes: jättarnas
2:4 det *saknas c*
3:1 Ramun: Ramund
3:2 stånde: stånda *c*
3:3, 3:4 väl *saknas b*
4:2 ju *saknas b*; skade: skada *b*
4:3 tunnor: tunner *b*; det *saknas b*

- 4:4 renaste: bästa *c*, bäste *b*
5:1 Det *saknas b*; togo: tog *b*
5:2 togo: toge *c*; hop: ihop *b*
5:3 det: de *b*; tumlade: tumla *b*
5:4 det trampa de: de trampa *b*; neder: nere *c*, ner *b*
6:1 Det: Å *b*; togo: toge *b*
6:2 hop: ihop *b*
6:3 å Ramun: då Ramund *c*, och Ramund *b*; i bergjättens: utti bergsjättens *b*
6:4 lossna: de lossnar *c*, det lossnar *b*
7:1 Ramun: Ramund; nappa: fattar till *b*; goda: gode *b*
7:2 kalla domling: kallar domlingen
7:3 högg: hugg *b*; han *saknas b*
8:1 in: sig in *c*
8:2 alla: alle *c*; bergtrollen: bergetroll *b*; sute: sutto *b*, suto *c*
8:3 alla: alle; bergtroll: bergetroll *c*; der: då *c*
8:4 gråde: gråte *b*

Anmärkning

- Ib:*
Str. 8 först utskreven felaktig men struken, därefter skriven på nytt.
Ic:
4:2 skade *ändrat från* skada

J

ULMA 11642:78 nr 11 (renskrift). Efter skraddaren Carl Olsson, Alnäs, Kville sn, Bohuslän (f. 1826 i Kville, d. 1911; Ramsten, Einar Övergaard's folkmusiksamling, s. 39). Upptecknad av Einar Övergaard 1901. Mel.-konceptet finns i ULMA 11642:70, s. 10. En annan renskrift av text och mel. finns i DAG IOD Gammalt nr 41:1:1. Ytterligare tre utskrifter av mel. finns i ULMA 11642:52, ULMA 11642:78 nr 13 och ULMA 11642:87, s. 8.

Å Ra - mun han var sig en bät - ter kar,
om han ha-de bät - ter te klä - der.

Å jung-frun gaf Ra - mun de kläder - na ny
af blå - garn å bas - tet det grof - va:
- Tåget vill ja icke ha sa - de Ra - mun.
de står mig icke bra sa - de Ra - mun den un - ge.

- 1 Å Ramun han var sig en bätter kar,
om han hade bätter te kläder,
Å jungfrun gaf Ramun de kläderna ny
af blågarn å bastet det grofva;
– Tåget vill ja icke ha sade Ramun,
de står mig icke bra sade Ramun den unge.
- 2 Å jungfrun ga Ramun de kläderna ny
Af silke å sammet de fina
– Tåget vill ja ha sade Ramun
Tåget står mej bra, sade Ramun den unge
- 3 Å Ramun han steg sig [i] stenstugan in
Der alle de skräddare sutto
Å hören I min skräddare
Vill i göra Ramun kläder,
– »Hvarför icke de» sade skräddaren
»Då gör han mycke väl», sade Ramun den unge
- 4 Om I de kläderna skola göra ny
å Om I de kläderna skol' sömma
femtio alnar te boxetyg
å femtan te boxeremmar
– J'æ rädd det blir allt för trångt, *sade Ramun*
Ja får'nte gå min fulle gång, *sade Ramun den unge*
- 5 Å Ramun han steg i skeppet in
Så de braka i hvar och en naule
å Alle båssmännane på skeppet var
De tänkte de hade förgånges.
– Vi förgånges icke här *sade Ramun*
Vi sejlar likaväl, *sade Ramun den unge*
- 6 Så sejla de öfver den stora sjö
allt inne på jättarnes lande
– Nu är jag kommen här *sade Ramun*
förutan stort besvär *sade Ramun den unge*
- 7 Å Ramun han gick litet bättr fram
Der fick han se sju jättar stånda
Nu vill vi taga Ramun på vår venstra hand
Och kasta honom nol öfver stängen
- Ja ick' allenast du sade *Ramun*
Kom hit me alla sju *sade Ramun den unge*
- 8 Å Ramun han drog upp sitt store svärd
De han kalla Domlingen dyre
Så hogg han alla sju jättar ihjäl
så blodet det rann dem till döde
– här ligger alla sju *sade Ramun*
och ja står här ännu [*sade Ramun den unge*].
- 9 Å *Ramun* han gick lite bättr fram
Der fick han se Store jätten stånda.
Å käre min *Ramun* du låte mig lefva
Du gör mig nu alls ingen skada.
Sju tunnor guld jag gifva skall dig
Du skall skina som solen den klara
– Det tar jag när jag vill *sade Ramun*
Du får inte lefva än, *sade Ramun den unge*
- 10 De första taget de togo ihop
så tog de ihopa med händer
Å *Ramun* han nappa i jätten se skägg
Så köttet de lossa ifrå tänder
– Huru illa grinar du *sade Ramun*
å värre ser du ut *sade Ramun den unge*
- 11 Å *Ramun* han drog då upp sitt store svärd
De han kalla Domlingen dyre
Så hogg han store jättens hufvud [af]
De femten par oxer kund' ej röre
– Ja tänkt' de hade inte nappa *sade Ramun*
De nappa likaväl *sade Ramun den unge*
- 12 Å *Ramun* han steg i berget in
Der alle de småtroll sutto
och alle småtroll i berget var
De måste för *Ramun* gråte.
– Hviför gråter I för mig *sade Ramun*
Ja gråter allderig för dig *sade Ramun den unge*
- 13 Å *Ramun* han körde raska i ring
och dem till jorden nedfælde

– Härom råder jag *sade Ramun*
De faller mig så väl i lag *sade Ramun den unge*

- 14 Å *Ramun* han lasta skeppena sju
Me guld å med ædla stenar.
Så sejla han öfver den stora sjö
allt inne på kejsarens lande
– Nu är jag kommen här *sade Ramun*
Nu mycke bä'r *sade Ramun den unge*
- 15 Å *Ramun* han steg i Borggården in
Der de spela boll å guldterning
– Detta var en vacker lek *sade Ramun*
Får ja nu lof å leka med *sade Ramun den unge*

- 16 Å *Ramun* han tog i dörrarne med kraft
Så alla de murarna remna
å fönstere ut genom väggene fram
å stenarne ramla tillhopa.
– Så du jag slapp in *sade Ramun*
Nu gäller pelsen din [*sade*] *Ramun den unge*

- 17 Å käre min *Ramun* du låte mig nu lefva
Du gör mig nu alls ingen skada
Mitt halfva rike ja gifve skall dig
Också den yngsta doter
– Det tar ja när jag vill *sade Ramun*
Din doter också till *sade Ramun den unge*

- 18 Å *Ramun* han drog upp sitt store svärd
De han kalla Domlingen dyre
Så hogg han kejsarens hufvud af
De rök femten spanske mile
– Ja tänkt de hade inte nappa *sade Ramun*
De nappa likaväl *sade Ramun den unge*

Titel: Rammen den unge.

Melodiamärkning

Ms saknar taktartsbeteckning, bör vara C.

Mel.-konceptet:

Återger sannolikt primäruppteckningen. Klav saknas. Ms är delvis otydligt och svårtolkat. Ingen repris av

system 1–2 utskriven (jfr renskriften i DAG), endast texten till versraderna 3–4: å jungfrun gaf Ramun de kläderna ny / av blågarn och bastet de grova. Texten till övriga verser samt omkvädet är utskriven mellan systemen men ej anpassade till mel.; undantag är *sade Ramun den unge*, som troligen med avsikt lagts under de sju sista noterna i system 4 (c²–a¹).

Upptecknarens kommentar: [*Ramun*] uttalades (nästan) *Rammen*.

System 1: Efter sista noten (h¹) står en otydlig överstruken not, troligen h¹.

System 2: Före n. 1 (h¹) står a¹ (endast nothuvud).

System 2, n. 7 (a¹): Ev. avses fjärdedelsnot.

System 2, n. 9 (g¹): Otydlig, ev. ändrad från f¹.

System 3, n. 1–4 (c²–giss¹): Ändrade från fjärdedelsnoter.

System 3: Efter n. 7 (c²) står a¹ h¹ c² överstrukna.

System 4, n. 9–14 (c²–a¹): Avser ev. alternativ till noterna före (möjligen från annan strof); även övriga utskrifter är här svårtolkade.

Renskriften i DAG:

Å Ra - mun han steg sig i sten - stu - gan in

Der al - la de skräd - dare sut - to.

"Å hö - ren I min skräd - da - re

Vill I gö - ra Ra - mun klä - der?"

"Hvar - för icke det" sa - de skräddar'n.

Då gör han myc - ket väl sa - de Ra - mun den unge

Str. 3 lagd under mel.

T. 5, n. 10: Otydlig, troligen ändrad från c². Över noten står bokstaven h. Efter noten står en, nu oläslig not, överstruken.

Utskrifterna i ULMA:

Utgörs av Övergaards utskrifter/avskrifter med smärre, bl.a. ortografiska och rytmiska, avvikelser; dessa redovisas ej här. ULMA 11642:8 har en delvis svårtolkad notbild (utan textunderlägg), som sannolikt också återger några olika försök till renskrivning av primäruppteckningen.

Textanmärkning

Omkvädet, str. 1: Tåget dubbelskrivet, struket på det andra stället

str. 2, första raden: Tåget ms Taget
str. 3: de ändrat från det; mycke ändrat från mycket
str. 7: ick' ändrat från gick
str. 11: tänkt' de ändrat från tänkte
str. 13: faller ms fäller
str. 14: här ändrat från hit; bä'r ändrat från väl
str. 17: när ms nar; andra raden först påbörjad
 Du får R vilket strukits
str. 18: första radens början ändrad från Ja
 tänkte att de

4:2 å tillskrivet i efterhand; kläderna ms kladerna
 4:4 te ms de
 5:3 å tillskrivet i efterhand
 7:2 jättar ms jallar
 8:1 Ramun ms Ramnun
 9:2 jätten ms jatten
 10:4 ifrå ändrat från ifrån
 11:1 han och upp tillskrivet över raden
 11:2 dyre ändrat från dyra
 11:3 store tillskrivet över raden
 13:1 Å ms A; körde ms korde
 14:1 efter sju står med
 15:2 å ms a
 16:3 fönstere ändrat från fönsteren
 18:1 före drog står tog överstruket
 18:4 femten ändrat från femtan

Renskriften i DAG:

Omkvädet, str. 1, första raden: icke: inte
str. 1, andra raden: de: Tåget
str. 3: de: det; skraddaren: skraddar'n
str. 4: blir: blir mig; gång: gang
str. 7: me: mä

str. 8: ja: jag
str. 9: får inte: får'nte
str. 10: Huru: Hur
str. 11: sade: sa i första raden ändrat från sade;
 De: Dä
str. 13: Härom: Härinne; De: Dä'
str. 14: jag: ja'; Nu: Nu mår ja' (andra raden)
str. 15: å leka: att vara
str. 16: jag: ja'
str. 17: Det: Dä'; ja: jag
str. 18: de/De: dä/Dä'

1:4 å: och
 2:1 ga: gaf
 2:2 å: och; de: det
 3:2 alle: alla
 4:2 å saknas
 4:3 boxetyg: böksetyg
 4:4 boxeremmar: bökseremmar
 6:1 stora: store
 7:4 Och: Å; stängen: stangen
 8:2 De: Dä
 8:3 hogg: högg; jättar: jättarna
 9:1 gick: gick sig
 10:1 De: Det
 10:4 de: det; ifrå: ifrån
 11:1 upp saknas
 11:3 hogg: högg
 11:4 De: Det
 12:2-3 alle: alla
 14:2 Me: Med; å: och
 14:3 stora: store
 15:2 å: och; guldterning: gulltärning
 16:3 fönstere: fönsteren; väggen: dörren; fram:
 sprang
 17:3 gifve: gifva
 18:2 De: Det
 18:3 hogg: högg
 18:4 De: Det

K

DAG IOD Gammalt nr 14:1, s. 22–25. Sävedals hd, Västergötland. Upptecknad av A. Stalin ca 1900.

- 1 rammen dät var ju en liten gutt,
 fast han var väl icke så liten:
 ja äro så väl så goder alt sum någon ann
 alt uti sju konongarikén.
 – jag är en liten man, sade rammen,
 så goder som en ann, sade rammen dän onge.
- 2 prinsässan gav rammen en klänning sum var ny
 av silke ock sammet dät grova.
 – tocket bör jag icke ha, sade rammen,
 dät passar mig äj bra, sade rammen dän onge.
- 3 prinsässan gav rammen en klänning, sum var ny,
 av silke och sammet dä fina.
 – tocket bör ja allt ha, sade rammen,
 dät passar mig så bra, sade rammen dän onge.
- 4 ja rammen han gångar sig åt jättastugan in,
 där alla sju jättarna där sitter.
 dän yngste utav jättarna sum därinne satt,
 han kastade ut i speorden:
 ja tager dig ramme uti min högra hand
 ock kastar dig långt uti nordén.

- icke allenast du, sade rammen,
kom hit ni alla sju, sade rammen dän onge.
- 5 ja, rammen han gångar sig lite länger fram,
där fick han se var tolv jättar sitter.
de pepo ock de skreko sum rottor ock sum möss,
när rammen han däri bestiger.
– dät var en klar musik, sade rammen,
ni hållen här för mig, sade rammen dän onge.
- 6 ja rammen han gångar sig där lite länger fram,
där fick han se var store jätten sitter.
– ja såg du jag slapp hit, sade rammen.
nu jäller pälsen din, sade rammen dän onge.
- 7 ja rammen ock jätten de nappade ihop,
de nappade ihop utav vrede,
så flintahåla härjen, de stodo uppå,
de trampade jupt ner i leran.
– dän var en hårdan lek, sade jätten,
dät är väl nyss bejynt, sade rammen dän onge.

- 8 ja rammen han drager då ut sitt lilla svärd,
fast dät var väl inte så litet;
så hugger han av huvudet på stora jätten där,
sum inte tolv par oksar orkar drage.
– si där ligger du, sade rammen,
va ville du mäj nu, sade rammen dän onge.
- 9 ja rammen han gångar sig uppå skepet ned,
så dä knaka å dä braka i var vrå.
– rädens icke här, sade rammen,
i sjonken icke ner, sade rammen dän onge.

Anmärkning

Ms saknar strofnr. Ms har enstaka landsmålstecken. De två sista orden i varje strof, dvs. dän onge bildar en egen rad.

L

Efter Albert Fossum. Dingle, Svarteborgs sn, Bohuslän (f. 1862 i Norge, inflyttad till Svarteborg strax efter födelsen, bosatt i Dingle från 1898, d. där 1917). *La*: N. Andersson, Svenska låtar. Bohuslän och Halland, 1931, nr 41 (mel.). Upptecknad av Olof Andersson 1910. *Lb*: SVA 82. Textnedskrift, möjliggjord av Fossum själv.

La

På bor - gen satt jung - frun så sorg - sen i håg,
Han ba - ne - sår fått. och död han nu låg

hon sörj - de sin fa - der så svå - ra.
allt bor - ta i kej - sa - rens lan - de.

- Vi sör - jer du så ung? sa - de Ram - men.

Gör sor - gen ej så tung, sa - de Ram - men.

- 1 På borgen satt jungfrun så sorgsen i håg,
hon sörgde sin fader så svåra.
Han banesår fått, och död nu han låg
allt borta i kejsarens lande.

- Vi sörjer du så ung? sade Rammen.
Gör sorgen ej så tung, sade Rammen.

Titel: Rammen den unge.

Lb

- 1 På borgen satt Jungfrun så sorgsen i håg
hon sörgde sin fader så svåra
han banesår fått och död han nu låg
alt borta i kejsarens lande
– Hviför sørger du så ung sa Rammen
gör sorgen ej så tung sade Rammen den unge.
- 2 Låt mig få utrusta de skeppena sju
till Kejsarens lande att styre
det tveäggade svärdet det lemna mig du
din Far kalla Domlingen Dyre
– Jätten först jag nederslår sade Rammen
Kejsarn straffet sedan får sade Rammen den unge.
- 3 Jag vill dig utrusta med skeppena sju
till Kejsarens lande att fara
Jag gifver dig svärdet med eggena tu
om Du det från väggen kan taga
– Om du det föra kan sade Jungfrun
har du ingen öfverman sade Jungfrun den sköna
- 4 Svärdet det var väl fem alnar långt
å nära en half aln breder
trollrunor på det ristat dem ingen tydat än
tillvärdadt af Dvärga smeder
– Det hvilat sig en tid sade Jungfrun
sen min faders sista strid sade Jungfrun den sköna
- 5 Rammen tog svärdet från väggen ned
i ett bredt läderbälte det hängde
fast femton pund tungt var det Rammen i lek
det öfver sitt hufvud han svängde
– Det faller mig så väl i lag sade Rammen
nappar Jättens hufvud i ett tag sade Rammen den unge
- 6 Men då jag denna färden beträder
vill jag hafva bättre till kläder
å Jungfrun gaf Rammen de kläderna ny
af blagarn å bastet det grofva
– Tocket vill jag icke ha sade Rammen
tocket står mig icke bra sade Rammen den unge
- 7 Å Jungfrun gaf Rammen de kläderna ny
af silke och sammet det fina
de ypperste skraddare skulle dem sy
som solen så skulle de skina
– Tocket vill jag ha sade Rammen
tocket står mig mycket bra sade Rammen den unge
- 8 Å Rammen han träder i stenstugan in
der alle de skraddare såto
å hören i skraddare viljen i nu
göra mig granna kläder
– hvarför icke det sade skraddarne
göra mycket väl sade Rammen den unge
- 9 Å om I de kläderna skola göra ny
å om I de kläder skola sömma
femtio alnar till boxety
å femton till boxeremmar
– Jej [är] rädd den blir mig alt för trång sade Rammen
Jej fårnte gått min fulle gång sade Rammen den unge
- 10 Å Rammen han steg i skeppet in
så då braga å då knaga i hvar naule
å alle-Båsmannanne på skeppet var
de trodde de hade förgånges
– I förgånges icke här sade Rammen
Vi sejla lika väl sade Rammen den unge
- 11 Så sejla de åfver den store sjö
all inne på Jättarnes lande
å Jättarne trodde väl icke sin dö
så nära vore för handen
– Nu är jag kommen här sade Rammen
förutan stort besvär sade Rammen den unge
- 12 Å Rammen han gick sig lite bättre fram
där fick han se sju Jättar stånda
Nu vill vi taga Rammen på vår vänstra hand
å kasta honom nol åver stangen
– icke allenast du sade Rammen
kom hit nu alla sju sade Rammen den unge
- 13 Å Rammen han drog opp sitt store svärd
då som hette Domlingen Dyre
så högg han alle sju Jättar därmed
så blodet då rann dem till döde
– Här ligger alla sju sade Rammen
å jej står här ännu sade Rammen den unge
- 14 Å Rammen han gick sig lite bättre fram
där fick han se store Jätten stånda
han stor och grym att skåda han fann
men af räddhåga qved med stor vanda
– Hvad är det du har för prat sade Rammen
som kommer ur ditt stora gap sade Rammen den unge
- 15 Å käre min Rammen du låter mig nu lefva
å gör mig nu als ingen skada
sju tunnor gull jag gifva skall dig
Du skall skina som solen den klara
– Det tar jag när jag vill sade Rammen
Du fårnte lefva än sade Rammen den unge
- 16 Det första taget de togo i hob
så tog de ihoba med händer
å Rammen han nappa i Jättens skägg
så köddet då lossa ifrån tänder

- Huru illa grinar du sade Rammen
å värre ser du ud sade Rammen den unge
- 17 Det andra taget de togo ihob
så tog de ihoba med vrede
det stora Blåberget de stodo uppå
det trampa de ner uti lere
– Detta var en hårdan lek sade Jätten
den har nu nyss begynt sade Rammen den unge
- 18 Å Rammen han drog upp sitt store svärd
då som hette Domlingen Dyre
så högg han store Jättens hufvud af
dänte femten par oxar kunde röre
– Jeg tänkt då hante nappa sade Rammen
då nappa lika väl sade Rammen den unge
- 19 Å Rammen han steg i berget in
där alle de småtroll voro
å alle de småtroll i berget var
de måtte för Rammen gräte
– Hviför gräter i för mig sade Rammen
Jag gräter allerig för dig sade Rammen den unge
- 20 Å Rammen han körde raska i ring
å dem alle till Jorden nedfælde
å alle båsmannane från skeppen kom
för att se på hvad Rammen bestälde
– Här inne råder jag sade Rammen
det faller mig så väl i smag sade Rammen den unge
- 21 Å Rammen han lasta de skeppena sju
mä gull å mä ädla stenar
så sejla han åver den store sjö
all inne på kejsarens lande
– Nu är jag kommen här sade Rammen
nu mår jag mögge bär sade Rammen den unge
- 22 Å Rammen han steg i borggården in
där de spela bolla gulltärning
han vräkte undan borden med vrede i sitt sin
att förfärade de hofmän föllo neder
– Detta var en vacker lek sade Rammen
får jag nu lof att leka med sade Rammen den unge
- 23 Å Rammen han tog i dörrarne mä kraft
så alle de murar remna
å fönstere ud jömmel väggene sprang
å stenarn[e] ramla tillhoba
– Så du jej slapp in sade Rammen
Nu gäller pelsen din sade Rammen den unge
- 24 Å käre min Rammen Du låter mig nu lefva
å gör mig nu als ingen skada
mitt halfva rige jag gifva skall dig
och dertill min yngsta dotter
– Det tar jag när jag vill sade Rammen
Din dotter och dertill sade Rammen den unge
- 25 Å Rammen han drog upp sitt stora svärd
då han kall[a] Domlingen Dyre
så högg han kejsarens hufvud af
då rög femten spanska mile
– Jeg tänkt då hante nappa sade Rammen
då nappa lika väl sade Rammen den unge
- 26 Å kejsarens hofmän å krigare all
de blefvo af Rammen nedfælde
å alle de skepp som i riget var
de blefvo i Rammens välde
– Nu ha vi tjugofem sade Rammen
Nu säjla vi hem igen sade Rammen den unge
- 27 Å Rammen han lasta de skeppena sju
mä gull å mä ädla stenar
å alle de Jungfrur som sköna man fann
båsmannane också medtogo
– Tag kejsarns döttrar med sade Rammen
har vi dem att leka med sade Rammen den unge
- 28 Så säjla de åver den store sjö
hem till sin Jungfru på Borgen
i Rammen hon blef så innerlig kär
att han med ens miste sorgen
– Vill du bli min man sade Jungfrun
Ja, då blir jag kung med sam sade Rammen den unge

Titel: Rammen den unge.

Textanmärkning

Ms saknar strofvr.

Omkvädet, str. 1: sa ms så

1:1 i håg ms ihåg

6:4 å ändrat från och

9:1–2 I ändrat från i

13:4 då ändrat från det

26:1 å ändrat från och

26:2 nedfælde ms nedfalde

M

P. A. Molins vissaml. (SVA, kopia) nr B 202. Närke. Upptecknad av P. A. Molin, sannolikt på 1910-talet (senast 1916).

Det sto-ra hårda berget, de sto - do uppå,
de trampade ne-der i le - ra.
Och Ramund han tog u - ti jättens skägg.
Så tannakötte lossa ifrån tänder.
- "Det var en hårdan lek", sa - de jätten.
"Den är så nyss begynt", sade Ra= mund den ung-e.

- 1 Det stora hårda berget, de stodo uppå,
de trampade neder i lera.
Och Ramund han tog uti jättens skägg,
Så tannakötte lossa ifrån tänder.
- »Det var en hårdan lek», sade jätten.
»Den är så nyss begynt», sade Ramund den unge.
- 2 Ramund han slog sina händer ihop,
så helade jorden den dundra.
Och alla små fåglar de föllo till jord,
Som förr uppå kvisten hade sjunget.
- »Det var en hårdan lek», sade jätten.
»Det är så nyss begynt», sade Ramund den unge.

Titel: Visan om Ramund och jätten.

Melodiamärkning

Taktindelningen i ms är delvis felaktig. Ändringar är gjorda i t. 9 som har följande utseende (före det sista f^l står ett halvt borttraderat taktstreck):

sa - de jätten Den är så

Textanmärkning

Ms saknar strofnr. Anföringstecknen i str. 1 (omkvädet) ej utsatta på alla ställen. Hela str. 2 står inom anföringstecken.

N

DAG VFF 140, s. 16–20. Efter fiskaren August Jakobsson, Otterön utanför Grebbestad, Tanums sn, Bohuslän (f. 1844 i trakten av Grebbestad). Upptecknad av David Arill 1919. Tryckt i Arill, Gubben Jakobs visor, 1921, s. 334.

- 1 Ramun han vöro en bättre kar,
om han hade bättre te kläder.
Drottningen lova'n boxety
tå bast å blåggårm dä gröva.
- »Dä vell ja inte ha!» sade Ramun.
»Dä står mä inte bra!» sade Ramun den onge.
- 2 Fröknane lova'n boxety
tå selke å sammmet dä fina.
»Bastet å blåggårnet dä kan du ha!
Dä kan du gi drängerna dina!
- Men sådant vell ja ha», sade Ramun.
»Å sådant står mä bra», sade Ramun den onge.
- 3 Å Ramun han geck sig bättre fram,
där de sju skradderar sutto.
»Hörer ni, mine skradderar, ni hörer mig väl
å syr mig ett par Ramunekläder.»
- »Å varför inte dä?» sade skraddarn.
»Då gör I möcket väl!» sade Ramun den onge.
- 4 ---
»Fenti alnar i boxety

- å femton te boxeremmar
 – dä ble alltför trångt», sade Ramun.
 »Jä får'nte stejt min fulle gang», sade Ramun den onge.
- 5 Å Ramun han geck sig bättre fram,
 där alle små jättar de sutto.
 Å alle förskräckte sej för Ramunes skinn,
 å alle för Ramun de gräto.
 – »Gråt inte för mej!» sade Ramun.
 »Ja gråt aldri för dej», sade Ramun den onge.
- 6 Å Ramun han drog ut sett dyrbare svärd,
 dä han kalla Divlingen dyre.
 Så hogg han huvet å alle jättar sju,
 så blodet dä rann dum te döde.
 – »Här legger I alle sju», sade Ramun,
 »men ja står redan här inu!» sade Ramun den onge.
- 7 Ramun han geck sig bättre fram,
 där själve jätten han står.
 Hundra alnar var han lång,
 å femti var han breder.
 – »Löster du att lekas med mej?» sade jätten.
 »Då löster ja att hårdas mä dej!» sade Ramun den onge.
- 8 Dä förste taget, de togo ihop,
 de togo ihoba mä händer,
 å Ramun han nappa i jättenes skägg,
 så köttet det lossa ifrå tänder.
- »Ja, illa griner du!» sade Ramun.
 »Langt värre ser du ut!» sade Ramun den onge.
- 9 Dä andre taget, de togo ihop,
 de togo ihoba mä vrede.
 Det store Blåberget de stodo utpå,
 det trampa de ner uti lere.
 – »Dä ble mig en hårder lek!» sade jätten.
 »Vi ha no nyss begynt!» sade Ramun den onge.
- 10 Ramun han drog ut sett dyrbare svärd,
 dä han kalla Divlingen dyre.
 Så hogg han huvet åv store jättens hals,
 som ej tolv par oxar kunne röre.
 – »Ja, här legger du!» sade Ramun.
 »Men ja står redan här inn!» sade Ramun den onge.
- 11 Å Ramun han lastade de skiberna sju
 mä gull å mä ädla stenar.
 Så for han över den salta sjö
 allt ner uppå kejsarens lander.
 – »Nu är ja kommen här», sade Ramun,
 »förutan stort besvär!» sade Ramun den onge.

Anmärkning

Ms saknar strofivr.

*Omkvädet, str. 7: med med annan penna ändrat från
 mäd; mä ändrat från mäd*

8:1 förste med annan penna ändrat från furste

10:4 oxar med annan penna ändrat från åxar

O

DAG VFF 1192, s. 1–3. Silleruds sn, Värmland. Nedskrivnen av K. Kjellin 1925.

- 1 Och Rammen han kante på Konungens gård
 för pängar och välskande kläder,
 då syde de honom en klädning så fin
 av silke och sidentyg det fine,
 – deta vil jag inte ha sade Rammen
 deta pasar inte bra sade Rammen den unge
- 2 Så sydde de honom en klädning så grov
 av bast och av blågarn det grova
 – detta vil jag jerne ha sade Rammen
 deta pasar mäg så bra sade Rammen den unge
- 3 Och Rammen han sägla sig söder under bro
 der de alla sju jettarne bodde
 – der står de alle sju sade Rammen
 jag är inte räd änu sade Rammen den unge,
- 4 Och Rammen han sägla sig söder under Ö
 der den gamle grå jeten han bode
 – der står du stor å tjok sade Rammen
 du är inte värd en lort sade Rammen den unga,
- 5 Och Rammen och jetten de togo i hop
 de togo ihopa med händer
 så sjege det losna frå tänder
 – du griner å du ler sade Rammen
 ja tror du vil ha mer sade Rammen den unge
- 6 Och Rammen och jetten de togo i hop med heder
 det aldra störste bärg som i Kungariket var
 dät trampades neder i blålere
 – der liger du stor å stiv sade Rammen
 ja tar vist fram min kniv sade Rammen den unge
- 7 Och Rammen tar fram sitt sölverboga svärd
 som han kala lile dome dyre
 så hög han det store jete huvu av
 som ente femton oxar orka röre
 [– – –]

Anmärkning*Ms saknar strofnr.**Omkvädet, str. 3, andra raden: sade ms snarast sadde
ändrat från säg**str. 4: står ms star; vörd ms väd**str. 6, andra raden: Rammen ms Ramme**str. 7: endast markerat med m.m.**1:1 kante ms kante**1:2 kläder ms klader**3:1 söder ms söde**5:2 händer ms hander**6:2 Kungariket ms Kunariket**6:3 dät ms dat**7:1 svärd ms sward**7:2 lile mycket osäker läsning**7:3 store ms snarast sore**7:4 femton ms 15 femton***P**

DAG IFGH 700, s. 41–43. Efter Josef Johansson, Örs sn, Dalsland (f. 1842). Upptecknad av Ivan Markendahl 1926.

- 1 Ramen tjänte på konungens gård,
och drottningen gav honom en klänning så fin
utav silke och siden dä dyre.
– Detta vill ja ente ha, sade Ramen
för detta passar inte bra, sade Ramen den unge.
- 2 Å drottningen gav honom en klänning så grov
utav bastblaggarn dä grove.
– Sådant vill ja gärna ha, sade Ramen
sådant studsar mig så bra, sade Ramen den unge.
- 3 Å Ramen han gångar sig till Skräddare by,
där satt dä sju skräddare och sydde.
Å, käre Ni, min skräddare sy mig kläderna ny,
– få vi väl göre, sade skräddare.
Dä vöre helt beskedligt, sade Ramen den unge.
- 4 Å femtan alnar han i böxera tog
å femtan i böxehängsle.
– Detta blir mig något trångt, sade Ramen
ja får ej ut min rätte gång, sade Ramen den unge.
- 5 Å Ramen han segla över dä jätteska hav
intill den store jätten.
– Va ä du för en stor och tjock sa Ramen
du ä nte val mer än en lort sade Ramen den unge.
- 6 Första taget de ihopa tog,
så togo de ihopa med händer

- se allt dä håret, som på jättehuvet var,
å köttet dä lössa ifrån tänder.
- 7 Dä andra taget de ihopa tog,
så togo de ihopa med vrede,
dä högsta berg, som i världen var,
dä trampa de neder i blålere.
– Du grinar och du ler du, sade Ramen
men vell du leka mer sade Ramen den unge.
- 8 Käre du Ramen du skona mitt liv,
du ska få mi doter och halva mitt rike.
– Dä ä länge reve, sade Ramen
du får ente längre leve, sade Ramen den unge.
- 9 Å Ramen han drager på sitt gyllene svärd
dä han kalla demellidyre,
så hugger han dä jätteska huvudet av,
som femton hästar knappast kunde röre.
– Där ligger du, sade Ramen,
men ja går här ännu, sade Ramen den unge.

*Titel: Ramens visa.***Anmärkning***Ms saknar strofnr.**Omkvädet, str. 5: val har markering för uttal med tjockt l**2:1 grov ändrat från fin***Q**Efter Blenda Hellman, Laxarby sn, Dalsland (f. 1874 i Laxarby). *Qa*: DAG IFGH 5870, s. 1–4. Upptecknad av Göte Hellman (text) och Runo Hellman (mel.) 1955. *Qb*: ULMA 24701, s. 1–2. Text upptecknad av Göte Hellman 1961.

Qa

- 1 Och Ramen han tjänte på konungens gård
han tjänte i årena många.
Och konungen talte till Ramen så:
»Jag ska låta sy dig en klädnad så ny
av blaggarn och bast det grova.»
– »Det vill jag inte ha», sade Ramen.
»Det passar inte bra», sade Ramen den unge.
- 2 Och Ramen han tjänte på konungens gård
han tjänte i årena många.
Och drottningen talte till Ramen så:
»Jag skall låta sy dig en klädnad så ny
av silke och sammet det fina.»
– »Det vill jag gärna ha», sade Ramen.
»Det passar mycket bra», sade Ramen den unge.
- 3 Och femtio alnar till byxetyg
och femton till knäremmar.
Och femtio alnar till byxetyg
och femton till knäremmar.
– »Det blir väl allt för trångt», sade Ramen.
»Jag får inte gå min gång», sade Ramen den unge.
- 4 Och Ramen han steg sig på skeppet in
det knastra' och det braka' i var vrånga.
Och allt det folk på skeppet var
de sade: »Vi bliva väl förgångna!»
– »Rädes icke här», sade Ramen.
»Jag seglar lika väl», sade Ramen den unge.
- 5 – – –
Och Ramen han seglar litet längre i sö'r
där den stora jätten står.
- Och Ramen han seglar litet längre i sö'r
där den stora jätten står.
– »Här står du stor och tjock», sade Ramen.
»Du är inte värd en lort», sade Ramen den unge.
- 6 Och Ramen och jätten de togo ihop
de togo ihop med vrede.
Det största berg, som i England var,
det trampade de ner i blålere.
– »Ja, här ligger du», sade Ramen,
»Men jag står här ännu», sade Ramen den unge.
- 7 Ramen och jätten de togo ihop
de togo ihop med händerna.
Och allt det hår, som på jättehuv'et var
och läpparna de lossa ifrån tänderna.
– »Du flinar och du ler», sade Ramen.
»Jag tror du vill ha mer», sade Ramen den unge.

Titel: Visan om Ramen.

Melodiamärkning

Mel. är troligen upptecknad till en strof med fyra versrader.

T. 5, n. 1: Punkterad fjärdedelsnot (säkert felskrivning).

T. 14, n. 2: Punkterad fjärdedelsnot (säkert felskrivning; jfr t. 7).

Textanmärkning

Efter str. 2 står: (Vers saknas troligen)

Qb

Avvikelser från Qa i Qb

Omkvädet, str. 2: mycket: mej så
 str. 3: får: kan
 str. 7: flinar: grinar
 1:4 ska: skall; dig: dej
 2:4 dig: dej
 3:1 femtio: femti
 3:3-4 saknas
 4:1 sig saknas

4:2 braka': knaka
 4:3 skeppet: skeppet det
 5:2 seglar: segla
 5:3-4 saknas
 6:3 Engeland: Engeland där

Anmärkning

Ms saknar strofnr. Efter texten står (Verser fattas).

R

Familjetradition från Ytterby sn, Bohuslän. Kommentar i Rd: »Tidigt barndomsminne. Sjöngs av båda föräldrarna – troligen hörd först av mor som lärt den av sin far.» Ra: SR Ma 57/10617:16:5. Efter Lena Larsson (f. 1882 i Ytterby, d. 1967). Inspelad av Matts Arnberg och U. P. Olrog 1957. Rb: SR Ma 61/9283:1:1. Efter Lena Larsson. Inspelad av Matts Arnberg 1961. Återgiven på grammofonskiva (Den medeltida balladen, SR RELP 5003–5006). Rc: SR Ma 57/10617:22:3. Efter småbrukaren Anders Carlsson, den förras bror (f. 1891 i Ytterby, d. 1968). Inspelad av Matts Arnberg och U. P. Olrog 1957. Rd: SVA 52, bl. 2. Textnedskrift gjord av Anders Carlsson ca 1960.

Ra

M.M. $\text{♩} = 100$

De var en här-dan lek, sa - de jät - ten.
 De var ej läng-re smek, sa-de Ram - mon den ung - e.
 Å jät - ten han nap-pa i Ram-mons skägg.
 nap - pa-de hop ut-av vre - de.
 De flint - här-da ber-ge-n de tum-la e-mot.
 tum-la i - hop ut-av vre - de.
 - De var en här-dan lek, sa - de jät - ten.
 De var ej läng-re smek, sa-de Ram-mon den ung-e.

I De var en hårdan lek, sade jätten.
 De var ej längre smek, sade Rammon den unge.
 Å jätten han nappa i Rammons skägg,
 nappade hop utav vrede.

De flinthårda bergen de tumla emot,
 tumla ihop utav vrede.
 – De var en hårdan lek, sade jätten.
 De var ej längre smek, sade Rammon den unge.

Rb

M.M. ♩ = 112

1. Jät - ten å Ram - mon de nap - pa i - hop,
 de nap - pa i - hop ut - av vre - de.
 Det flint - hår - da ber - get de sto - do up - på
 nap - pa - de hop ut - av vre - de.
 – De var en här - dan lek, sa - de jät - ten.
 Det var ej läng - re svek, sa - de Ram - mon den ung - e.
 2. De förs - ta tag de to - go i - hop
 de to - go i - hop med hän - der.
 Jät - ten nap - pa i Ram - mons skägg,
 så köt - tet de los - sa från tän - der.
 – Il - la gri - nar du, sa - de jät - ten.
 Vär - re ser du ut, sa - de Ram - mon den ung - e.

- 1 Jätten å Rammon de nappa ihop,
de nappa ihop utav vrede.
Det flinhårda berget de stodo uppå
nappade hop utav vrede.
– De var en hårdan lek, sade jätten.
Det var ej längre svek, sade Rammon den unge.

Jätten nappa i Rammons skägg,
så köttet de lossa från tänder.
– Illa grinar du, sade jätten.
Värre ser du ut, sade Rammon den unge.

Textanmärkning

- 2 De första tag de togo ihop
de togo ihop med händer.

1:4 *sångerskan tvekar innan hon börjar sjunga ra-
den*

Rc

M.M. ♩ = 104

Jät - ten han tog ut - i Ram - mons skäg - g.
så köt - tet från tän - der - na los - sa.
-ll - la gri - nar du, sa - de Jät - ten.
Vär - re ser du ut, sa - de Ram - mon den ung - e.

- 1 Jätten han tog uti Rammons skägg,
så köttet från tänderna lossa.
– Illa grinar du, sade jätten.
Värre ser du ut, sade Rammon den unge.

Rd

- 1 Jätten och Ramon de nappa ihop
De nappa ihop utav vrede.
Det flinhårda berget de stodo uppå
de trampade neder i lere.
– Det var en hårdan lek sade jätten;
det är ej längre smek sade Ramon den unge.

– Illa grinar du sade Jätten,
värre ser du ut sade Ramon den unge.

Titel: Jätten och Ramunder.

Anmärkning

*Ms saknar strofnr. En streckad rad före respektive efter
texten anger sannolikt att strofer saknas.*

1:4 *lere inom anföringstecken och med annat bläck
troligen ändrat från lera (och med -a? tillagt ef-
ter ordet för att markera osäkerheten)*

S

Turesson, Värmländska kulturtraditioner II, 1963, s. 53–54. Efter August Andersson, Trättlanda, Blomskogs sn, Värmland (f. 1877); han hade visan efter sin far. Upptecknad av Gunnar Turesson 1962.

Å Rammen å Jössen de nappa ihop,
de nappa ihop med vrede.
Å Rammen tog Jössen så bene rök åv
å leppene de lossna ifrå tän' = ran.
- Du griner å du ler, sade Rammen,
jä trur du vill ha mer, sade Rammen den länge.

- 1 Å Rammen å Jössen de nappa ihop,
de nappa ihop med vrede.
Å Rammen tok Jössen så bene rök åv
å leppene de lossna ifrå tän' ran.
- Du griner å du ler, sade Rammen,
jä trur du vill ha mer, sade Rammen – den länge.
- 2 Så sejlade han lite längre sør,
där han fick se de sju Jössar stånda.
Det allra högste berg som i England var
dä trampa de ner i blå lere.
- Ständer de nu här? sade Rammen,
jä segrer like väl, sade Rammen – den länge.
- 3 Å allra minste Jösse, som i Jössehopen var,
han sad': om jag dig had' på min minsta finger,
så skulle jä slite däg, tre om tre
så inte dä fantes lapp igen uttå skinne.

- Du griner å du ler, sade Rammen,
ja trur du vill ha mer, sade Rammen – den länge.

- 4 Å Rammen drog ut sitt förgyllande svärd,
dä han kalla Dommelidyre,
då slog han alle de sju Jössehuvu av,
som inte femtan par oxar orka köre.
- Där ligger I nu, sade Rammen,
Men jä ä like go, sade Rammen – den länge.

Melodianmärkning

T. 4, n. 1: Punkten saknas.

Textanmärkning

Tr. saknar strofivr. Utgivarens radindelning är ologisk,
här korrigerad enligt vistypens vanliga strofmönster.

T

Lagus, Nyländska folkvisor I, 1887, nr 33 a. Kyrkslättis sn, Nyland. Upptecknad på 1870- eller 1880-talet. Även tryckt som FSF V:1 nr 26 d och A.

Ramunder skul-le va-ra bättre karl.
Drottningen gaf honom kläderna ny.
Bara han sku ha bätt-re klä-der.
Ba-stu blag-garn det grof-va.

- 1 Ramunder skulle vara bättre karl,
Bara han sku ha bättre kläder.
Drottningen gaf honom kläderna ny,
Bastu blaggarn det grofva.
– »Toko vill ja inte ha»,
Sade Ramunder;
»Toko står mej inte bra»,
Sade Ramunder den unge.
- 2 Ramunder skulle vara bättre karl,
Bara han sku ha bättre kläder.
Drottningen gaf honom kläderna ny,
Silke och sammet det fina.
– »Toko vill ja gärna ha»,
Sade Ramunder;
»Toko står mej ganska bra»,
Sade Ramunder den unge.
- 3 Och Ramunder gick sej i stenstugan in,
Där alla små skräddare voro:
»Och hören hvad jag nu eder säga vill,
Säg vill ni göra Ramunder kläder?»
– »Varför inte det»,
Sade Ramunder.
»Hä gör na ganska väl»,
Sade Ramunder den unge.
- 4 Och femtio alnar till byxetyg,
Och femton till byxeremmar.
– »Det är nu altför trångt»,
Sade Ramunder.
»Jag kan int stig min rätta gång»,
Sade Ramunder den unge.
- 5 Och Ramunder steg i skeppet in,
Så de knaka och braka i hvarje vrangat.
– »Int förgås vi än»,
Sade Ramunder.
»Vi ska segla än»,
Sade Ramunder den unge.
- 6 Ramunder steg sig ett stycke på land,
Där såg han hvar sju jättar stånda.
Den minsta sa: »Ramunder tar jag uppå lillfingret
mitt
Och kastar honom högt öfver stången.»
– »Ja int allena du»,
Sade Ramunder.
»Ja fast ni kommer alla sju»,
Sade Ramunder den unge.
- 7 Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så sju jättars hufvud utaf,
Så att de blödde till döda.
– »Där ligger ni nu alla sju»,
Sade Ramunder.
»Här står jag karl ännu»,
Sade Ramunder den unge.
- 8 Ramunder gick sig ett stycke fram,
Där såg han storjätten stånda.
– »Du har tänkt att narra mig»,
Sade Ramunder.
»Men nu skall jag hårda dig»,
Sade Ramunder den unge.
- 9 Och första taget de togo ihop,
Så togo de med händer.
Och Ramunder rykte i jättens skägg,
Så att tandköttet lossa från tänder.
– »Illa grinar du väl nu»,
Sade Ramunder.
»Men värre ser du ut»,
Sade Ramunder den unge.
- 10 Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så storjättens hufvud utaf,
Så mycket sju par oxar kunde draga.
– »Och där så ligger du nu ren»,
Sade Ramunder.
»Här står jag karl allen»,
Sade Ramunder den unge.
- 11 Och Ramunder steg sig af bärgat ned,
Där alla små trollena voro,
Körde dem alla uti en ring
Och dem till jorden dömde.
– »Gråten int för mig»,
Sade Ramunder.
»Inte hårdar jag mot er»,
Sade Ramunder den unge.
- 12 Ramunder steg uppå borggården in,
Där de lekte bäll och gulltärning.
– »Vackert leker ni»,
Sade Ramunder.
»Får jag leka med»,
Sade Ramunder den unge.

- 13 Konungen öppnade luckor och dam,
Och såg sig ut öfver näjden.
»Hvad ä de för en kämpe så väldig och stor,
Som runnit upp här på min gård», sade kungen.
– »Och känner du inte mej»,
Sade Ramunder;
»Jag är nu alt Ramunder jag»,
Sade Ramunder den unge.
- 14 Ramunder slog sina händer ihop,
Så att jorden hon skälfva och bäfva.
Och alla små fåglar, som sjöngo så grant,
Till jorden nedfölla de döda.
– »Och kommer du int ner»,
Sade Ramunder,
»Så rättnu blir jag vred»,
Sade Ramunder den unge.
- 15 »Käre min Ramunder, låt mig nu lef,
Du gör mig alls ingen skada,
Min yngsta dotter vill jag ge åt dig,
Och halfva mitt rike med henne.»
- »Din yngsta dotter tar jag när jag vill»,
Sade Ramunder,
»Och halfva ditt rike därtill»,
Sade Ramunder den unge.
- 16 »Käre min Ramunder, låt mig nu lef,
Du gör mig alls ingen skada,
Min älsta dotter vill jag ge åt dig
Och hela mitt rike med henne.»
– »Din älsta dotter tar jag när jag vill»,
Sade Ramunder,
»Och hela ditt rike därtill»,
Sade Ramunder den unge.
- 17 Och Ramunder tog till storsvärdet sitt,
Det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så konungens hufvud utaf,
Så blodet rann an till döda.
– »Där ligger du alt ren»,
Sade Ramunder,
»Här står jag karl allen»,
Sade Ramunder den unge.

U

IF Rancken 3, 165 nr 149 (text), IF Rancken 6, 192 nr 1 (mel.). Efter J. H. Runbäck, Lappfjärds sn, Österbotten. Upptecknad av J. E. Wefvar 1875–1876 (text) och efter Wefvars minne av Johan Spolander eller Gustaf Appelberg 1877 (mel.). En annan utskrift av mel. finns i IF Rancken 6, 193 nr 1. Tryckt som FSF V:1 nr 26 i och B.

Drottningen skänkte honom kläderna ny
af linty och blagarn det grofva.
– Nej sådant vill jag intet ha sade Ramunden
ty detta passar mig ej bra i lag sade Ramunden den unge.

- 1 Drottningen skänkte honom kläderna ny
af lintyg och blagarn det grofva.
– Nej sådant vill jag intet ha, sade Ramunden
Ty detta passar mig ej bra i lag sade Ramunden
den unge.
- 2 Drottningen skänkte honom kläderna ny
af sammet och silke det fina.
– Ja sådant vill jag hav, sade Ramunden,
Ty detta passar ju mig bra i lag sade Ramunden
den unge.
- 3 Å Ramunden gångar sig på skräddarhuset in,
der alla de små skräddare såto.
Men hören käre skräddarmästare!
vill ni sy åt mig ett par böxor
– Men gör dem intet trång sade Ramunden
Att jag får gå min räta gång, sade Ramunden den
unge.
- 4 Hundrade alnar till byxetyg,
femtio till byxespenntampar,
– Men gör dem intet trång sade Ramunden,

- Att jag får gå min räta gång, sade Ramunden den unge.
- 5 Å Ramunden, han tacklade skeppena sju och foro öfver hafvet det svarta der mötte han jetten den stora.
Å första taget de nappades, så trampade de hälleberget ner i lera
Å andra taget nappade Ramunden i jettens långa skegg
- Så att köttet det losnade från tändren
– »Å illa grinar du» sade Ramunden,
»men ännu värre ser du ut» sade Ramunden den unge.
- 6 Å Ramunden, han tacklade skeppena sju och foro öfver hafvet det röda, der kommo han på trollebergit in, der alla de små trollena såto.
– »Hvarför jefven gråter du» sade Ramunden
»Jag gråter intet er», sade Ramunden den unge.
- 7 Å Ramunden, han tacklade skeppena sju och foro öfver hafvet det svarta, då kommo han på, der tre konungar stridde.
– »Å denna lek passar mig förbajska bra» sade Ramunden
»Ty här skulle jag visst vill va», sade Ramunden den unge.
- 8 Konungen blef rädd och sprang in inom lås och lykta dörrar
Ramunden, han fattade dörrena fast,

så gångjernen losnade från väggen
– »Nu är jag väl kommen in» sade Ramunden,
»Men tänk hvad jefvel det kostar på tjuftva pelsen din» sade Ramunden den unge.

- 9 Konungen bödo honom halfva riket sitt och yngsta dottern till äkta,
– »Dottern din tar jag, när jag vill» sade Ramunden och riket ditt det hör mig till sade Ramunden den unge.

- 10 Då drogo han upp hans långa svärd och högg hans hufvud af
Så att det flög sju spanska milar.
– »Här skall du få si» sade Ramunden
»för att intet vill låta mig vara med dig», sade Ramunden den unge.

Titel: Ramunds visa (*vid text*), Ramunder (*vid mel.*).

Melodianmärkning

Den andra utskriften:

T. 1, n. 3: h¹

T. 5, n. 1–2, textunderlägget: linyg

T. 9, n. 3–4: e¹ fiss¹

T. 9, n. 3–4, textunderlägget: inte

Anmärkning

Str. 9 och 10 ej numrerade.

8:3 gångjernen *ms* gangjernen

V

Efter Johanna Lindström, Röskog, Esbo sn, Nyland (f. 1839); hon hade lärt visan av sin mor. *Va:* IF 110, h. 6, s. 4. Upptecknad av A. P. Svensson ca 1910. Tryckt som variant F till FSF V:1 nr 26 A. *Vb:* IF 170, XII (nr 151). Uppptecknad av Otto Anderson ca 1910. Tryckt som FSF V:1 nr 26 f.

Va

- 1 Ramunder ock jätten de togo i hop, de togo i hop i det gröna, ock ramunder tog jätten i skägget ock drog, ock köttet det lossa ifrån tändren,
– illa grinar du sade ramunder,
dess värre sir du ut, sade ramunder den unga
- 2 hör ni mina skraddare vad jag er säga må, viljen i åt ramunder sya,
– ja varför icke det sade skraddarn,
men ni skall sy mig bra sade ramunder den unga.

- 3 ock femtio alnar till böksetyg, ock femton till bökeremmar,
– det blir mig nästan för trångt sade ramunder,
jag får ej stig min rätta gång, sade ramunder den unga.

Anmärkning

Ms saknar strofnr. Efter texten står: sångaren kom ej ihog flere verser.

Vb

Titel: Ramunder.

enligt tr. Överstrukna taktstreck står efter t. 6, n. 4 och t. 7, n. 5.

Anmärkning

Förtecknen är i ms delvis otydliga, i t. 7 och 8 närmast utskrivna som kors resp. dubbelkors; här dock återgivna

T. 7: Efter n. 3 står en överstruken not, troligen a¹.

X

SLS 352, s. 124 (mel.), 124 b (text). Efter Eva Gustava Jansson, Nötö, Nagu sn, Åboland (f. 1842 i Böle, Hitis sn, Åboland, d. 1929). Mel. upptecknad av Greta Dahlström 1923, texten nedskrivna 1924 av Svea Jansson, Eva Janssons dotterdotter. Mel. tryckt som FSF V:1 nr 26 g, texten tryckt som variant E till FSF V:1 nr 26 A.

<p>1 Ramunder går sig i kammaren in,
där alla små skraddarna sutto.
Och hör ni små skraddare vad jag nu säger er
vill ni sy åt Ramunder kläder.
– Warför icke de sade skraddare.
Det gör oss intet men sade skraddaren den unge.</p> <p>2 Jungfrun gav honom kläderna ny.
av basteblagarn det grova.
– Sådant vill jag inte ha sade Ramunder.
Sådant står mig inte bra sade Ramunder den unge.</p> | <p>3 Jungfrun gav honom kläderna ny,
av silke och sammet det fina.
– Sådant vill jag gärna ha sade Ramunder
sådant står mig mycket bra sade Ramunder den unge.</p> <p>4 Ramunder fattar i Gittarens skägg
att köttet det lossar från tänder.
– Illa grinar du sade Ramunder.
Desto värre ser du ut sade Ramunder den unge.</p> |
|--|--|

- 5 Femtio alnar till byxetyg
och femtan skall vara till remmar.
– Jag tror det blir för trångt sade Ramunder.
Jag får ej stig min lilla gång sade Ramunder den
unge.

Titel: Ramunder.

Melodianmärkning

Ms saknar taktartsbeteckning, bör vara C.

Textanmärkning

Svea Janssons anmärkning till textnedskriften (citerad av Greta Dahlström): »Jag har nu här skrivit fem verser på Ramundersvisan. Mormor kan inte flera. Jag har även skrivit orätta verser; angående ordningsföljden. Den sista versen skall vara efter den första.»

Y

SLS 383, s. 65–66. Efter Juliana Hollmén f. Sjöblom, Österbygge, Kökars sn, Åland (f. 1867). Upptecknad av Greta Dahlström 1925. Tryckt som FSF V:1 nr 26 b.

- 1 Och Ramunder var sig en bättre man
om han hade bättre kläder.
Och fröken hon gav honom kläderna ny
utav bast och buldan det grova.
– »Detta passar intet bra», sade Ramunder.
»Detta vill jag intet ha», sade Ramunder.

Titel: Ramunder.

Melodianmärkning

Upptecknarens kommentar till t. 9: även

Z

SLS 523, s. 82 (mel.), 83–84 (text). Efter bondhustrun Selma Ros, Lappfjärds sn, Österbotten (f. 1878). Upptecknad av Alfhild Adolfsson (Forslin) 1930. Mel. tryckt som FSF V:1 nr 26 j, texten tryckt som variant D till FSF V:1 nr 26 A.

Och Ramunder han tänkte till en bättre kar' att bli.
 Om han nu nya kläder skulle hava
 Och drottningen skänkte honom kläderna ny
 Allt utav linn' å blagan det så grover
 - Sådan vill jag icke ha, sade Ramunder
 Den passar mig ej bra i lag sade Ramunder den unge.

1 Och Ramunden han tänkte till en bättre karl att bli
 Om han nu nya kläder skulle hava
 Och drottningen skänkte honom kläderna ny'
 Allt utav linn' och blagandet så grover
 - »Sådan vill jag icke ha», sade Ramunden
 Den passer mig ej bra i lag Sade Ramunden den unge.

2 Och drottningen skänkte honom kläderna ny
 Allt utav silk' och sametet så finer
 - Sådan gärna vill jag ha
 Den passer mig så bra i lag Sade Ramunden den unge.

3 Och Ramunden han gångar ner till skräddarhuset ner
 Där alla små skräddarer de sutto
 Och Ramunden han frågade av skräddarmästarn till
 Om han nu nya kläder ville symma

- »Varför icke det», sade skräddarmästaren
 Du sömar icke starkt Sade Ramunder den unge.

4 Och hundrade alnar till böxetyg
 Och femti' till böxispäntampar
 - Du skall icke sy den trång
 Så att jag får stig min rätter gång Sade Ramunden den unge.

Titel: Ramunden.

Textanmärkning

Ms saknar strofnr.

- 1:1 Ramunden *troligen ändrat från Ramunder (så även i titeln); han tillskrivet över raden*
 2:1 skänkte *ms skänte*

EJ AVTRYCKTA

- AA: M. Asp-M. S. Södersten, De Sudercopia I, Uppsala 1736, s. 7. 2 strofer, citerade enligt skillingtryck (jfr under A ovan).
 AB: KB Vs 2:1, s. 41–45. Efter kaptenskan Anna Ehrenström f. Gråberg (f. 1786 i Hemse sn, Gotland, d. 1857 i Stockholm; Jonsson I, s. 550–552). Upptecknad under tiden 1820–1837. 18 strofer (följer med uteslutningar och mindre avvikelser skillingtryck under A ovan).
 AC: KB Vs 4, s. 449–450. Närmare proveniens okänd.

Sannolikt upptecknad på 1830- eller 1840-talet. 6 strofer.

AD: ULMA 197:55 b. Gotland. Upptecknad av Fr. Bergman, sannolikt under tiden 1859–1870. 2 strofer.

AE: ULMA 347:57, s. 115. Norra Södermanland. Upptecknad av Gustaf Ericsson under tiden 1860–1890. 2 strofer.

AF: NM Folkminnessaml., Folkmusikuppteckningar.

- vol. I:6. Örkeneds sn, Skåne. Upptecknad av P. G. Wistrand 1881. 3 strofer och 2 rader.
- AG: SVA kopiesaml. Kopia ur visbok, tillhörig en kvinna; inskriven ca 1900. Insänd till Svenskt visarkiv 1985. Troligen litterärt bearbetad. 33 strofer.
- AH: Örebro Läns Företagsarkiv, Laxå bruksarkiv F 1 J:19. Efter 90-åriga Maria Olsson, Espelund, Viby sn, Närke (f. i Ramundeboda sn, Närke); hon hade lärt visan av sin mor i Ramundeboda. Upptecknad av A. Aulin 1914. 2 strofer.
- AI: Örebro Läns Företagsarkiv, Laxå bruksarkiv F 1 J:19. Efter 80-åriga Edv. Jansson, Kolön, Ramundeboda sn, Närke. Upptecknad av A. Aulin 1914. 4 rader.
- AJ: Örebro Läns Företagsarkiv, Laxå bruksarkiv F 1 J:19. Efter Bernhard Johansson, Baggetorp, Ramundeboda sn, Närke; han hade »hört flera versar av visan reciteras så sent som 1872». Upptecknad av A. Aulin 1914. Del av strof med omkväde.
- AK: DAG VFF 1375, s. 31–33. Efter Otto Olsson, Kville sn, Bohuslän (f. 1842 i Kville). Upptecknad av Arnold Olsson 1926. 4 strofer.
- AL: DAG IFGH 775, s. 28–29. Efter Maria Larsson, Bjurtjärns sn, Värmland (f. ca 1850 i Ölme sn, Värmland). Upptecknad av Maja Ericsson 1926. 2 strofer.
- AM: DAG IFGH 973, s. 44. Efter Kristina Hofström, Karlskoga, Värmland (f. 1845 i Ödeborgs sn, Dalsland). Upptecknad av Ingrid Larsson 1927. Del av strof med omkväde.
- AN: DAG IFGH 1020, s. 16. Efter »Sven(-son) på Tängen», Barrud, Finnerödja sn, Västergötland (f. 1850). Upptecknad av Ingemar Lundgren 1927. Del av strof med omkväde.
- AO: DAG VFF 1734, s. 23. Efter Benjamin Olofsson, Amhult, Torslanda sn, Bohuslän (f. 1839 i Torslanda). Upptecknad av Viola Gustafsson 1928. 2 strofer.
- AP: DAG VFF 1828, s. 15. Efter Emanuel Olofsson, Göddered, Rödbo sn, Bohuslän (f. 1842 i Rödbo). Upptecknad av Viola Gustafsson 1929. Del av strof med omkväde.
- AQ: LUF 1951, s. 50. Östergötland. Upptecknad av Carl Segerståhl 1929. 2 strofer.
- AR: Efter muraremästaren Carl Olsson, Benestads sn, Småland (f. 1888); han hade visan efter sin far (f. 1863) och en »sotaremästare från Torps bruk» vid namn Fors. ARa: SR Ma 57/10617:10:4. Inspelad av Matts Arnberg 1957. *Melodi* samt 3 strofer. ARb: SR Ma 57/10617:37:7. Inspelad av Matts Arnberg 1958. *Melodi* samt 11 strofer. Återgiven på CD (Den medeltida balladen, CAP 22035). ARc: SVA 1422. Utskrift gjord av Carl Olsson. 14 strofer.
- AS: SVA BA 3871. Efter syskonen Lisa Fransson, Edsleskogs sn, Dalsland (f. 1905) och Thorsten Thorstensson, Edsleskog (f. 1901); de hade visan efter fadern Fritiof Thorstensson (f. 1872). Inspelad av Märta Ramsten 1987. *Melodi* samt 4 strofer.
- AT: Efter bonden Gustaf Söderman, Rosala, Hitis sn, Åboland (f. 1807). Upptecknad av J. E. Wefvar 1878–1879. 25 strofer (varav flera ofullständiga). ATa: SLS 82, s. 282–284. Tryckt som FSF V:1 nr 26 C. ATb: IF 111:119. Traditionsbäraren kallas »bonden K. Söderman».
- AU: Lagus, Nyländska folkvisor I, 1887, nr 33 b. Östra Nyland. Upptecknad på 1870- eller 1880-talet. *Melodi* med underlagd strof. Även tryckt som FSF V:1 nr 26 e.
- AV: SLS 188 a, s. 13. Kökar sn, Åboland. Möjligen upptecknad av Selim Perklén 1892. Fragment; 2 1/2 strofer.
- AX: BFA nr 45 a. Efter Karolina Finneman, Kökars sn, Åland. Inspelad på fonograf av Otto Andersson ca 1910. *Melodi* samt 5 strofer. Transkription tryckt som FSF V:1 nr 26 a.
- AY: IF 170, VIII (nr 207). Efter Lovisa Blomkvist, Kurböle, Borgå lf, Nyland (1846–1926; O. Andersson, Tre finl.-sv. vissångerskor, s. 36–43); hon hade lärt visan av sin mors moster Maria Kant (f. 1779). Upptecknad av Otto Andersson 1908. *Melodi* med underlagd strof. Tryckt som FSF V:1 nr 26 c.
- AZ: Efter Tilda Troberg, Pettu, Finby sn, Åboland (1860–1933; O. Andersson, Tre finl.-sv. vissångerskor, s. 43–56). *Melodi* med underlagd strof. AZa: IF 170, IX (nr 169). Upptecknad av Otto Andersson 1909. Tryckt som FSF V:1 nr 26 h. AZb: IF 53, s. 6. Upptecknad av Saga Grönfors 1931.
- BA: Efter Svea Jansson, Nötö, Nagu sn, Åboland (f. 1904 på Nötö, d. 1980). BAA: SR Ma 57/11142:3:2. Inspelad av Matts Arnberg 1957. *Melodi* samt 4 strofer. Återgiven på CD (Den medeltida balladen, CAP 22035). BAB: SVA 53:1, bl. 2–3. Textnedskrift gjord av Svea Jansson ca 1960. 8 strofer.